Akbaba

— Allah koalisyonunu bozmasın beyim!..

Yılın
üçüncü
çekilişine
katılabilmek
için

20 TEMMUZ

AKŞAMINA KADAR

tasarruflarınızı
iş Bankasında
toplayınız

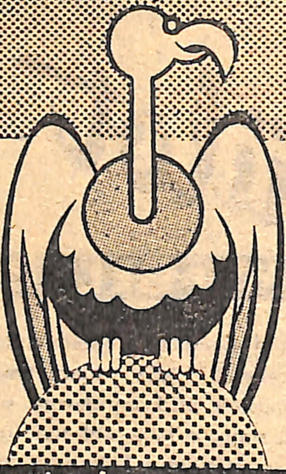
10 TALİHLİYE
10 APARTMAN DAİRESİ
1 TALİHLİYE 100.000 LİRA
10 ADET 5.000 LİRA
25 ADET 1.000 LİRA
AYRICA ÇEŞİTLİ
PARA İKRAMİYELERİ

TÜRKİYE İŞ BANKASI

en fazla ikramiye veren bankadır

Faal - 3944 108

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Adnan Veli, Orhan Kemal, Rıfat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Şemsi Belli, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Yaşar Özen, Kenan Akıncı, Baha Oral.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vi Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ.

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Ercan Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.
Fiatı : 100 kuruştur.
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11
İLÂN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
Cilt : 2 — Sayı : 50
12 Temmuz 1962
YIL : 40

Bu gazete Basın ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

İki yolun bir yolcusu!

SİZ, törenlerdeki siyah şapkalı, beyaz gömlekli, uzun kuyruklu değneksiz Hacivatlarımıza bakmayınız!.. Balo kılığı ve düğün takıştırmasiyle otobüse binen zilsiz çengilerimize de bakmayınız!.. Hele üç büyük şehrimizin beş büyük caddesine dizilmiş soysuz yapı örneği apartımanlarımıza hiç bakmayınız!.. Kırk bin köyü karanlığa gömülmüş Türkiye, hâlâ tarlada kadının çifte koşulduğu bir gecekondular diyarıdır ve dünya plânındaki yeri geri kalmış memleketlerarası!

Bir çağ ötesine hangi yoldan gideceğiz?.. Tek parti devrinin çetin İsmet Paşası bu yolu çizmişti: Devletçilik.

Koalisyonun uysal İsmet Paşasına ikinci bir yol daha göründü: Özel sermaye!

Şimdi Sayın İnönü, tek amaca varmak için çift yolda yürüyen bir politika canbazıdır!

Şu yarım sayfalık yerimizde iki konuya da kalem ucuyla dokunuverelim:

Okurlarımın çoğu hatırlar. Taa Abdülhamit devrinden kalma bir «Şirket-i Hayriye» vardı. Belki en eski, belki en ünlü, belki de tek özel işletmemizdi bizim. Katıksız millî, katıksız Türktü. Görevi neydi bu şirketin?... Boğaz kıyılarında yolcu taşımak... Kabataş'tan Kireçburnu'na, Üsküdar'dan Kavak'a kadar dizilmiş bütün iskeler onundu.

Çocukluğumun hayal denizinde hâlâ o gemiler yüzer: Sivri burunlu, yandan çarklı Bahariye ile Asayiş... Bu gemilerdeki yolcu ve memur terbiyesini, bu vapurlardaki toz konmamış kanapelerin, tek sigara izmariti sıvaşmamış yerlerin temizliğini, ben, Rhein kıyılarında beyaz güvercinler gibi uçuşan Alman vapurlarında bile görmedim.

Şirket-i Hayriye özel çalışmanın zafer bayrağını, uzun yıllar, boydanboya Boğaz kıyılarında koşturdu. Yanılmıyorsam, her yıl ortaklarına dağıttığı kâr payı yüzde on ikiyi bulmuştur.

Artık «Şirket-i Hayriye» yok... O, birdenbire kabaran devletçilik iştahımızın ağzında eriyen ilk lokmadır!

Şimdi, teknesini anafora kaptırmış Devlet Denizyollarına sorunuz: Bütçesinde her yıl kaç milyon açık var?..

Haydi günümüzün moda isminden bahsedeyim: Enosis bir deniz milyarderidir... ve... ve dünya yüzünde sermayesini hacı gemisi gibi şapa oturtan tek deniz işletmesi de bizim Devlet Denizyolları!

Çıldırma!

Size bir haber: Bu yıl elimizde, yüksek asitli 8000 ton zeytinyağı var!

Size ikinci haber: İtalya'da Via Toscana'da İnter empex firması, asitine bakmadan 2000 ton almak istiyor!

Size üçüncü haber: Sağa baş vur, ses yok, Sola baş vur, ses yok. Eski koalisyonun Ticaret Bakanına baş vur, ses yok... Kaç gündür mü ses yok?... Yetmiş beş!

Ay Bakırköy!.. Aç kapını!.. Ben geliyorum!

Neden böyle?.. Bir şom ağız «Devlet malı deniz, yemeyen domuz» dediği için mi?

Her bütçe yılı S.O.S. işareti veren devletçiliğimizin bu hurda gemisini dikkat ve ibretimizin şamandırasına bağladıktan sonra, bir de partiler gözdesi özel sektöre bakalım:

Aman sayın sermaye diyoruz, kasanın kapısını biraz arala... Aman bir yeni tezgâh kur... Aman bir yeni çark işlet.. Aman bir yeni baca tüttür.. Aman birkaç aça ekmek, birkaç çıplağa gömlek ver!

Sayın sermayenin ilk şartı şu: Kârımdan ayırıp yatırım yapacağım paradan vergi alma!..

Bu teklif önünde akıl teraziniz dengesini kaybedeceği için biraz açıklayım:

1962 de, sayın özel sermaye yaptığı işlerden ne kazanmış?.. Diyelim on milyon lira... Bunun ne kadarını maliyeye vergi diye ödiyecek?.. Yine diyelim yarısını, beş milyon lira...

Hah, işte hamiyetli özel sermayemiz, melodramlardaki fedakâr evlât sesiyle:

— Devlet baba, diyor, eğer benden bu beş milyonu almazsan, sana yeni bir fabrika kurarım!

Bunu istemek, bunu söylemek değil, bunu düşünmek bile ayıptır. Ama, haydi düşündü, haydi söyledi, haydi istedi, haydi «Ticarette ayıp yoktur» diye bir de sahte âyet indirdi diyelim... Ya Devlet Radyosunun, aman duymıyan vatandaş kalmasın diye, bangır bangır bütün memlekete yaymasına ne buyurursunuz?

Yusuf Ziya ORTAÇ

— Hiç olmazsa gölgenizden faydalanalım!

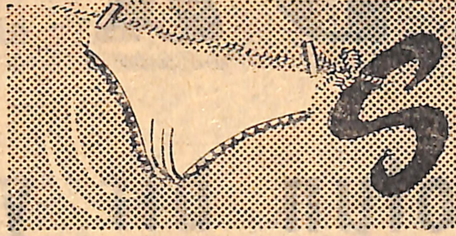

Hükümet programı!

Siyasî Külot

ŞEMSİ BELLİ

KÜLOT bu beyim, külot!.. Naylonu var, perlonu var, erlonu dakronu, terilini, novayronu var.

Patiska külot, muşamba külot, fanilâ külot, jarse külot, Amerikan bezinden külot var!.. Ucu renk renk dantellisi, kenarı sırma tellisi, çiçeklisi, güllüsü var... Topuklara kadar uzun olanı, uçkuru püsküllüsü var...

Külot deyip de geçmeyin... Üstüne İngilizce haftanın günleri yazılmış olanları, terlisi, esanslısı, beyazı, mavisi, pembesi, siyahı, kırmızısı var...

Çamaşır ipinde -onbeşinde bir genç kız canlılığı ile- çırpınanları, lüks şifonyerlerde saklananları, iri kalçalara tutkal gibi yapışanları, zarif bacaklarda bir manolya kadar anlamlı ve şiirli duranları, mağaza vitrini gibi bir yanından öbür yanı görünenleri var...

Külot var ki, gümrük muayenesinde içinden elmaslar, pırlantalar çıkar... Külot var ki, adlî tıp muayenesinde içinden fiiller, failler ortaya çıkar...

Aşk barometresinin yükseldiği saatlerde hoyrat ellerde yırtılanları, bir incir yaprağı gibi ham incirlerin üstüne örtülenleri var...

Külot bu be!.. Böyle minnacık bir yazı değil, cilt cilt roman yazılır külot üstüne... Roman ne demek efendim!.. Ansiklopedi yazılır, tarih yazılır!..

Toprak reformu değil iki gözüm, sosyal adalet, ellibeşler, ondörtler, yüzkırkyediler, altmışüçler değil!... Plânlama teşkilâtı hiç değil!.. Külot bu beyim, külot!.. Hem de... Ne külot, ne külot!.

Türkiye Cumhuriyeti Senatosunda ellerde gezen, dillerde dolaşan, gazetelerimizin birinci sayfalarına sürmanşet çektiren, siyasî yatırım tarlalarına tohum ektiren, basın mensubu dostlara ecel teri döktüren bir külot!...

Ben görmedim... Görmek de istemem... İçi boş kadın külotlarından oldum olasıya hoşlanmam!.. Ama görenler anlattı: Beyazmış, parlakmış, jarseymiş, cici-bici bir şeymiş!..

Bu külotu, Yassıadanın ünlü Başsavcısının evinden almışlar güyâ. Nasıl almışlar, nerden almışlar, ne zaman ve niçin almışlar orası belli değil!

Telefoncu Ayten'in külotuymuş... Telefoncu Aytenin külotu, Egesel'in evinde ne arar ki?.. Bilinmez!... Haydi bilindiğini farzedelim, telefoncu Ayten acaba külotlarına marka mı işletmiş, ya da kartvizitini mi eklemiş üstüne?.. Nereden anlamışlar külotun bu kızcağıza ait olduğunu?.. Özel bir kokusu mu var, yoksa sahibesini belli eden özel bir «özelliği» mi var jarse külotların?..

Vebali, günahı ilgililerin boynuna, sahibi külotun içinden kolaylıkla çıkmış ama ben bu işin içinden bir türlü çıkamadım...

....

Oldum olası külotlara karşı zaafı olan insanlarız... Bir zamanlar Terrimor'un külotuyla uğraşmıştık... Zaman geçti, B.B. nin külotlarını tefrikaya başladık... Bir süre Egesel'in Yassıada duruşmalarında kürsüden salladığı tarihî külot günün konusu olmuştu... Geçen haftaların en aktüel külotu Liz'in külotuydu. Ama telefoncu Ayten'in külotu pudra şeker ekti hepsinin üstüne!..

....

Bâzı senatörlerimizi de takdir etmemek elde değil. Gözden sürme çeker gibi Egesel'in balkonundan külot çekmek, daha sonra basın mensuplarının afili sorularına set çekmek, sonra o jarse külotun üzerindeki o nefis esans kokusunu çekmek, nihayet elde külot cepte «Senatör» kimliği olduğu halde T. C. Senatosunun kürsüsünde nutuk çekmek her babayiğitin kârı değil!..

Bana kalırsa senato bu meselenin üzerinde dikkatle durmalıdır... Durmalıdır çünkü, Amerikan polisine taş çıkartacak kadar kabiliyetli, dirayetli, dedektif ruhlu, simetrik duygulu bir senatörün bu şâhane çabasını takdir etmemek, karşılıksız bırakmak çok ayıp olur!..

Demokrasiymiş, anayasaymış, koalisyonmuş, temel dâvalarmış, piyasanın durgunluğu, vekillerin yorgunluğu, partilerin dargınlığı gibi eften püften meselelermiş, bunlar hep fasafiso... Bu memleketi ancak telefoncu Ayten'in külotu kurtarabilir...

Jarse külotu sedef saplı bir çubuğun başına geçirmeli ve izci flâması gibi ortalıkta dolaştırmalı sayın senatör... Göreceksiniz piyasada hiç bir durgunluk kalmıyacak... Sermaye yatırımından korkanlar yatıramadıklarını hemen yatırmaya başlıyacak... Traji düşen gazeteler derhal belini doğrultacak!.. Gericisi, ilericisi, sağcısı, solcusu, işçisi, aşçısı, doktoru, kondoktoru, dağa çıkan eşkiyası, felce uğrayan iş hayatı, cinayet salgınları, trafik kazaları, hattâ hattâ spor totocular bile ayni hizaya gelecek... Dirliğimizin, birliğimizin senbolü olacak jarse külot!..

Külot dedim de aklıma geldi. İzin verirseniz size bir külot fıkrası anlatayım:

Anjel isminde genç bir kadın varmış. Şöyle yirmibeşle otuz arası, olgun, dolgun, tâze ve güzel bir dulmuş Anjel... Bu tâze ve güzel dul, çamaşır ütülemekle kazanırmış hayatını... Dinine çok bağlı olduğu için de her hafta kiliseye gider, ibâdet eder, günah işlemekten çok, pek çok korkarmış...

Günlerden bir gün Anjel yine çamaşır ütülerken kalın belli bir erkek külotu karşısında arzulanmış..

— Bu külotun sahibi herhalde uzun boylu, iriyarı bir erkek olmalı!.. diye mırıldanmış kendi kendine...

Ve... külotun lâstiğini çekmiş, bırakmış...

Çekmiiiiş.. bırakmış...

Çekmiiiiş.. bırakmış...

Ve bir ân gelmiş ki, zevkli bir hafifleyiş içinde kendini olduğu gibi odanın bir köşesine bırakıvermiş... Bırakıvermiş ama, hareketinin bir günah işlemekten farksız olduğunu

Gitti Paşa Geldi Paşa

Bir dev gibi Kafdağını
Gürül gürül aşa aşa,
Politika alanına
Gitti paşa, geldi paşa!

※

Her taraftan yükseliyor
Alkış sesi: Yaşa, Paşa!
Lâyığını bulur millet:
Gitti paşa, geldi paşa!

※

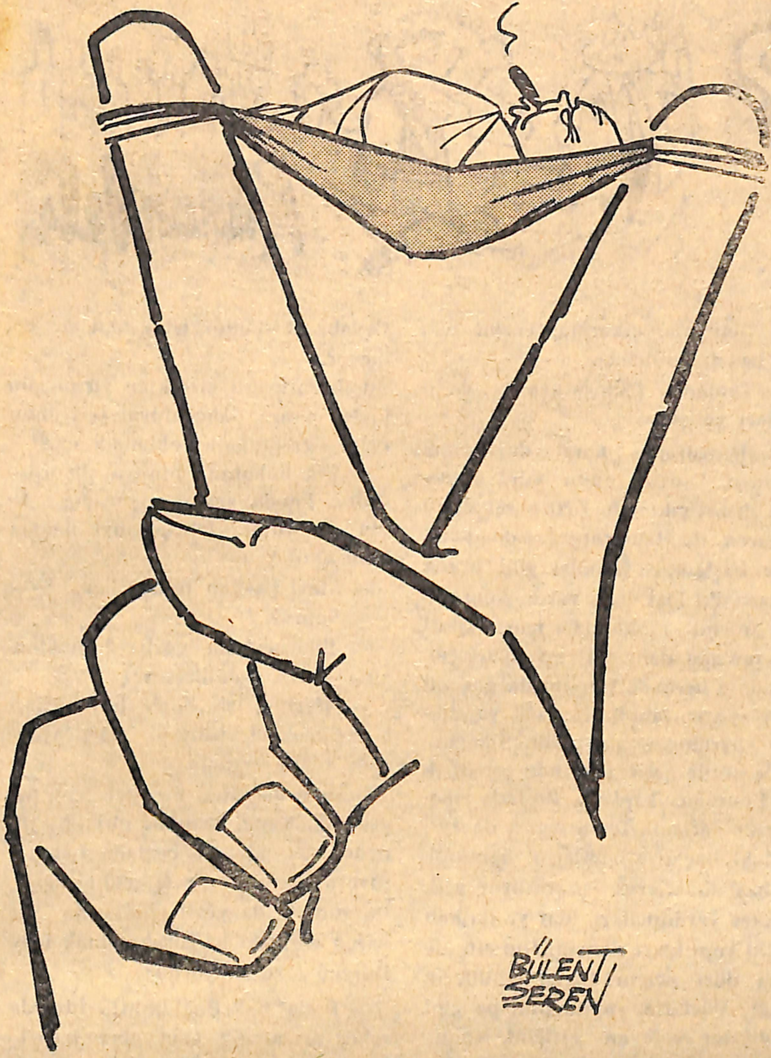
Ne altındır, ne de gümüş,
Fakat daim çıkar başa!,
Yükseklerin yakışığı:
Gitti paşa, geldi paşa!

※

Kılıcını, palasını
Vuran çoktur taştan taşa!
Fakat kimin umurunda:
Gitti paşa, geldi paşa!

Nuri BABA

Çörçil!

da düşünerek üzülmeye başlamış.

Ertesi gün soluğu kilisede, papazın karşısında almış:

— Muhterem peder!.. demiş. Hâl, vaziyet böyleee böyleeeee... Bu günahımı çıkarmanızı ve beni Tanrının affına mazhar kılmanızı diliyorum.

Papaz, biraz düşündükten sonra:

— Peki demiş.. Yarın sabah bir kutu bal getir bana. Derhal günahını çıkarayım...

Ertesi gün Anjeli'in getirdiği bal kutusunu açan papaz, kutunun içinin boş olduğunu görünce hayretler içinde kalmış. Fakat Anjel papaza şu cevabı vermiş:

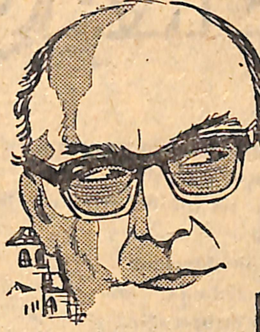
— Hayretinizde haklısınız muhterem peder; amma külotun içi de boştu!

....

Ben de şimdi şöyle düşünüyorum sevgili okuyucular, jarse külot içi boş olduğu halde basında, senatoda, mecliste ve her tarafta bu kadar fırtına kopardı, eğer erbabının eline geçtiği zaman içi dolu olsaydı?... Neleeeer neleeer olmazdı!..

Göz ucu ile

PARİS

Yusuf Ziya Ortaç

Vatandaşım Hayik Efendi

Eski bir Paris mektubumda size Lord lokantası sahibi İzmit'li Hayik Efendiyi takdim etmiştim. Aradan geçen kırk yıl ona Osmanlılığından hâlâ hiç bir şey kaybettirmemiştir. İddia edebilirim ki, son Osmanlı Paris'te yaşıyor!

Beni görünce, yalnız dişleri değil, gözlerinin içi de güldü. Onun için müşteriden fazla, müşteriden ayrı bir şeydim: Bir tutam vatan toprağı, bir avuç Boğaz suyu, bir esim Çamlıca rüzgârı gibi birşey!

O gün, ağızda eriyen şiş kebaplarından, domatesli pilâvlardan, uzun saplarının ucu ay yıldızlı, yürek biçimi gümüş kaşıklarla yediğimiz, toz şekerine gülsuyu serpilmiş muhallebilerden sonra, Lord lokantasından, ben, kızım ve yol arkadaşımız Nünüt, hesapsız uğurlandık. Hayik Efendinin nezaketi, para vermek değil, lâkırdı bile söyletmedi bize!

Ama ben onu, asıl İkinci Dünya Savaşını Paris'te geçirmiş Türk öğrencilerinden dinledim: Hayik Efendi olmasaydı açlıktan ölürdük diyorlar!

Size Lord lokantasının listesinden biraz isim ve biraz rakam vereyim mi?

Börek, on lira.. imambayıldı, on lira.. yalancı dolma, on lira.. enginar, on lira...

Beyin salatası daha pahalı: Onbir buçuk lira...

Ama en pahalı yemeklerin arasında ne geliyor, bilir misiniz?.. Pastırmalı yumurta!.. Beş yeni frank, yani onbeş lira!

İstanbulda olsa, bu paraya, yanına bir kadeh de rakı koyup Zeki Müren'i dinliyebilirsiniz!

Lord lokantasında herkes Türkiye'de sanır kendini: Paris'te ticaret kurmuş, fabrika kurmuş bütün Agop'ların, Artin'lerin, Mıgırdıç'ların konuşma dilleri Türkçedir.

Yalnız dil mi?.. Ya musikimiz?.. Sazendelerimizin ellerinde hanendelerimizin dillerinde hâlâ Bimen Efendinin şarkıları dolaşıyor.

Ziya Gökalp: «Ermeniler Kürt, Kürtler Türk soyundandır» derdi.

Doğru mudur, bilmem. Yalan da olsa hoşuma gidiyor!

— Şimdi de plâjlarda kabine buhranı başladı!...

ELDE VAR KAÇ?

BAĞLUM'lu Dursun, kendi halinde, iyi kalpli bir insandı. Kimsenin etlisine, sütlüsüne karışmaz, kendi işiyle halli hamur olurdu. Bir buçuk ay önce bu hastaneye işçi olarak girmişti. İlk zamanlarda aptesaneleri yıkama, koridor taşlarını silme görevlerinde çalıştırılırdı. İşten yüksünmediği için canla başla çalışıyor, öteki işçilerden daha fazla göze giriyordu. Başhemşire Zehra her gelip geçişinde Dursun'un yanında durur, hatırını sorar, bir derdi, isteği olup olmadığını öğrenirdi. Dursun da her seferinde boynunu büker, mazlum bir halde «Sağolasın» diye cevap verirdi.

Günlerden bir gün Başhemşire Zehra, Dursun'u odasına çağırdı:

— Bak dinle, dedi. Senin çalışmandan, temizliğinden doktorlar da memnun... Geçende başasistan bana sormuştu. Ben de seni methettim. Hem temiz, hem de çalışkan dedim. Öteki işçiler senin kadar işlerine bağlı değil. Tabii sen de bunun mükâfatını göreceksin. Başasistanla konuştuk. Seni temizlik işlerinden alıp başka bir vazifeye vereceğiz. Ne dersin?..

— Eksik olma ablacığım... Ben de sizden hepten memnunum... Gayrı üst yanını sen bilin...

— Kaç lira aylık alıyorsun bu işten?..

— Yüz yirmi beş alıyom da, kesildikten kelli yüz üç lira geçiyor elime....

— Tamam... Maaşın 125 lira demek. Şimdi seni terfi ettiriyoruz. Maaşın 125 ten 150 ye çıkacak, üstelik işin de değişecek...

— Allah senden irazı ossun ablacığım... Ben de bunun altında galmam helbet... Ne iş virecen bana?..

— Şimdiden sonra hasta bakıcı olacaksın... Hastaların yemeklerini vereceksin, koğuşlarını temizliyeceksin. Sırf onlarla meşgul olacaksın.

— Yaparım evel Allah..

Dursun ondan sonra, yeni görevinde de başarılı olmıya çalıştı.

Sabahları erken kalkıyor, temizliğini yapıyor, hastaların yemeklerini veriyor, ilâçlarını içiriyor, ara sıra iğne yaptığı da oluyordu. Başhemşire Zehra da onu boyuna takdir ediyordu:

— Sana yakında damar iğnesini de öğreteceğim, diyordu.

Dursun artık enikonu mesuttu. Damar iğnesini öğrendikten sonra, işinden çıkarsalar da gam yemiyecekti. Memleketine döner, rahat rahat iğnecilik yapardı. Ama şimdilik böyle bir şey yoktu. Burada çalıştığı sürece, onu kimse işinden çıkaracağa benzemiyordu.

Gene bir gün Başhemşire Zehra onu odasına çağırdı:

— Sana iyi bir haberim var Dursun, dedi...

— Buyur ablacığım...

— Başasistanla konuştuk. Seni gene terfi ettireceğiz...

Dursun'un gözleri sevinçle parladı:

— Allah sizden irazı ossun...

— Yeni işin hem eskisinden daha iyi, hem de daha şerefli...

— Sen emrettikten kelli, vallaha öl desen ölürüm...

— Bundan sonra hastabakıcılık da etmiyeceksin... Yani, hasta oturağı dökmek filân yok.. Seni lâboratuvara alacağız.. İki senede kimyager olup çıkarsın, eğer aklını kullanırsan...

— Gullanırım...

— Maaşın da yüz elliden, yüz yetmiş beşe çıkacak...

— Vir elini, öpecem...

— El öpmeyi bırak şimdi de, işne sarıl... Lâboratuvarda Hamdi diye biri vardı. O da senin gibi altı sene önce taş silmekle işe başlamıştı. Altı sene içinde öyle bir yetişti ki, lâboratuvar şefinden daha iyi yapıyordu işleri... Senin okumuşluğun ne kadardır?..

— İlkokulun üçüne gader okudum.

— Hesap biliyor musun?..

— Doplama, çıkarma, çarpı, bölü, hepsini bilirim...

— Tamam... Lâboratuvarda da o kadarı yetişir...

Başhemşirenin karşı durmasına rağmen, Dursun onun elini öpmeden dışarı çıkmadı. Ertesi sabahtan itibaren de, Lâboratuvardaki görevine başladı. Kendisi gibi orada çalışan iki kişi daha vardı. Ama onlar kıdemli oldukları için, işleri Dursun'dan daha iyi kıvırıyorlardı. Bununla beraber Dursun da gözünü dört açıyor, tahlillerin nasıl yapıldığını kavramıya çalışıyordu. İlk günlerde götür getir işlerinde çalıştırıldı Sonraları kapları, tüpleri yıkamasını öğrendi. Daha sonra da raflardaki ilâçların isimlerini öğrenmiye başladı. Gerek lâboratuvar şefi, gerekse yardımcıları, idar ya da kan tahlili yaptıkları zaman, Dursun gözünü dört açıyor, hangi tahlillerin hangi ilâçlarla yapıldığını, ne gibi ameliyeler cereyan ettiğini, sonucun nasıl alındığını öğrenmiye çalışıyordu. En ziyade tuhafına giden şey de, idrarda kurbağa ile yapılan gebelik testi idi.

— Hey Yârappim, diyordu. Şu Cenabı Mevlâmın işine akıl sır ermeyor.

Lâboratuvara girdikten yirmi gün kadar sonra, lâboratuvar şefi onun neler öğrendiğini yoklamak için:

— Gel bakalım buraya, diyordu. Şimdi kanda şeker arıyacağız... İlkin bu tüpün içine hangi ilâçtan katacaktık?

— Mavi şişeden tohtur bey..

— Sonra?...

— Sonracığıma, çevirme makinasına dakıp döndürecez...

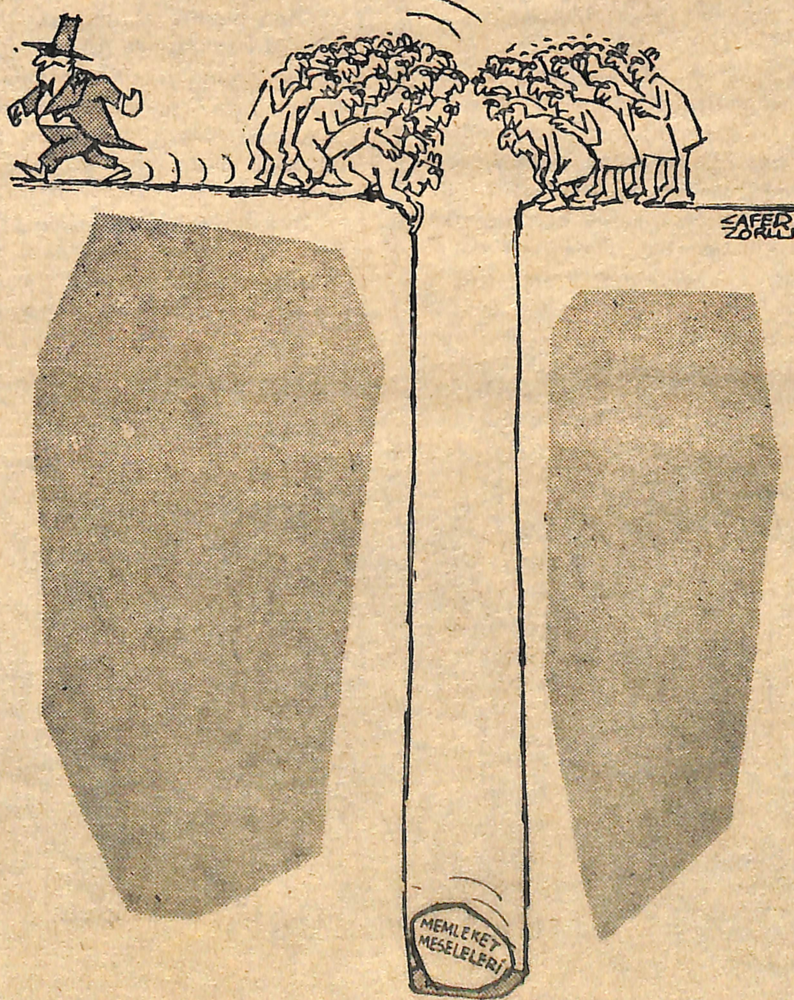
— Aferiin, işte böyle böyle işleri kavrıyacaksın. Gözünü dört açarsan, adam olursun...

Dursun da zaten bu işlere çok hevesliydi. Kendi kendine giriştiği ilk denemeler idrarla başladı. Lâboratuvara bir idrar şişesi geldiği vakit, Dursun'un da yüzü gülüyordu. Şef bazen elindeki işi bırakmamak için, Dursun'a sesleniyordu:

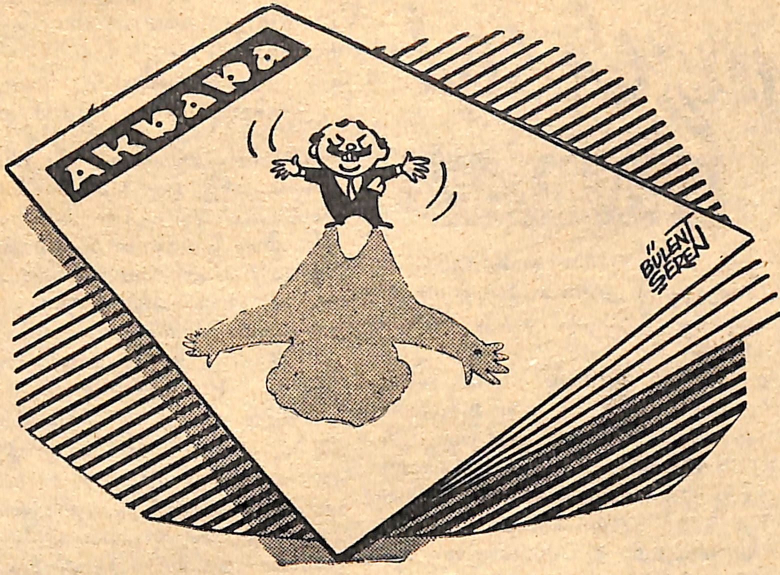
— Bana bak Bağlumlu!.. İdrarda şeker arıyacağız. Ona göre hazırlığını yap bakalım...

Dursun hemen raftan lüzumlu ilâç şişelerini indirip sıraya koyuyor, tüpleri hazırlıyor, ölçü kaplarını onların yanına yerleştirip, şefin emirlerini bekliyordu. Tahliller yapılırken gözlerini dört açıyor, hangi ilâçtan ne vakit, ne miktarda kullanıldığını böylelikle öğreniyordu. Şef de onun ne kadar açıkgöz olduğunu bildiği için, sonraları basit tahlilleri Dursun'a bırakmıya başladı. Dursun'un olağanüstü kabiliyeti, bunları başarmasına imkân veriyordu. Bir gün geldi ki, şef, Dursun'a gönül rahatlığı ile bazı tahlilleri yaptırmaya başladı. Onun verdiği neticeler kontrol edildiği zaman, sıhhatli çıkıyordu. Artık Dursun'un gururundan yanına yaklaşılamaz olmuştu. Öteki hademelerle fazla lâübali olmuyor, işlerini tamamladıktan sonra kendi odasına çekilip mâlihülyasına dalıyordu. Kendini doktor sınıfından görmiye başlamıştı. Bir süre de böyle gitti. Dursun'un maaşı 175 liradan 200 liraya çıkarıldı. O da hastahanenin koridorlarında, beyaz gömleğini uçura uçura dolaşmıya başladı.

Gelgelelim, günlerden bir gün hastahanede bir telâş başgösterdi. Üçüncü dahiliye servisinde yatan bir Senatör'ün gözleri, yanlış tedavi yüzünden birdenbire şaşı oluvermişti. Senatör ıztıraplar içindeydi, mesele Başhekime aksetti. Hastanın başucundaki vizite kâğıtları getirtildi. Hastahanenin tekmil dahiliyecileri toplantıya çağırıldı. Hekimler yapılan tedavinin tamamen doğru olduğunda ittifak ettiler. Lâboratu-

«Bir deli kuyuya bir taş atmış, kırk akıllı çıkaramamış!»

F. K. G. — Ayol mizahçılar, karikatürcüler neredesiniz?. Ben Bakan oldum!

varın verdiği rapor, ancak böyle bir tedaviyi gerektiriyordu. O zaman tahlil raporunun üzerinde duruldu. Şef çağırıldı. Adam:

— Bu tahlili ben bizzat yaptım, diyemiyordu. Bağlum'lu Dursun'a yaptırdım da diyemiyordu. Beş dakika müsaade buyurun da durumu inceleyip geleyim, dedi.

Nefes nefese lâboratuvara koştu:

— Gel buraya Bağlumlu, dedi. Senatör beyin kan tahlilini nasıl yaptın?..

— Tohtur bey, ilkin Fenol şişesini...

— Fenol şişesini bırak şimdi... 1085 rakkamını nasıl buldun?

— 49 u aldım, 25 ile çarptım beyim...

— Nasıl çarptın ulan?..

Şefin öfkesi Dursun'u korkutmuştu. Eli ayağı titremiye başladı.

— Söylesene, nasıl çarptın?..

— İlk siftah dokuzu beşe çarptım.

— Ne eder?..

— Gırk beş...

— Sonra?..

— Dokuzu ikiyinen çarptım...

— Ne eder?..

— On sekiz...

— E, önceki kırkbeşten, elde var kaç?..

— Eldesini bilemeyorum...

— Nasıl çarptın sen?..

— Eldesiz çarptım...

— Ulan elimin tersiyle bir tane çarparsam sana, anlarsın... Eldesiz çarpılır mı?..

— Ben hep eldesiz çarpıyorum beyim...

— Şimdiye kadar, öteki tahlillerde de eldesiz mi çarptın?..

— Hepsini eldesiz çarptım beyim...

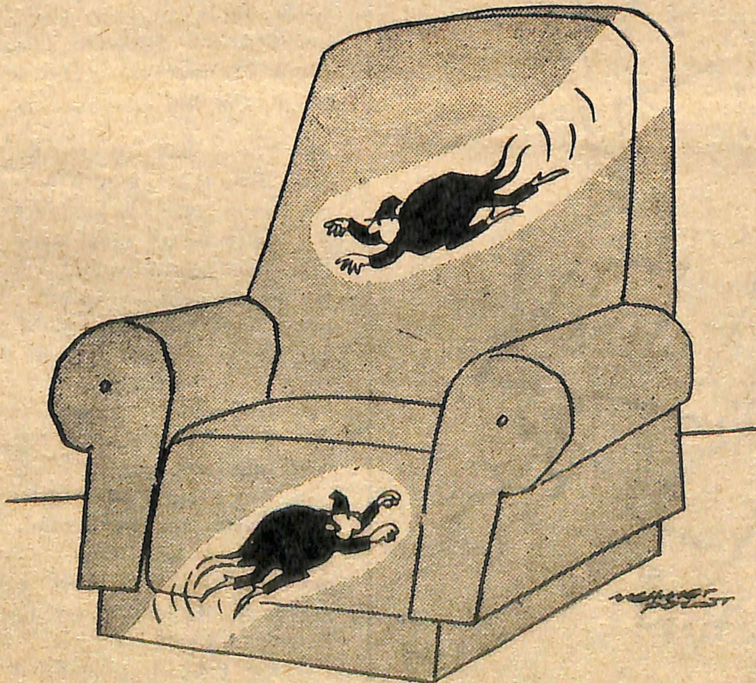
— Ulan bütün hastaneyi şaşı edip çıkardık öyleyse...

— Vallaha bilemeyorum beyim...

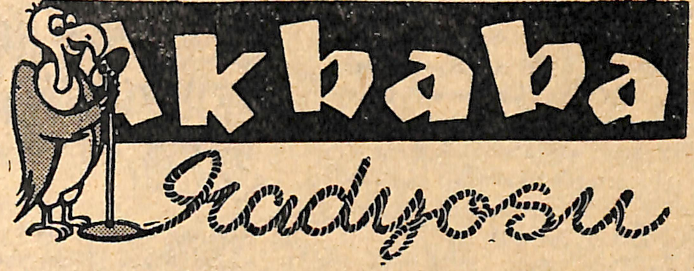
Doktor, dişlerinin arasından okkalı bir küfür savurdu:

— Tuuuu!.. Getirin şu eski dosyaları... İnönü'nün tahlillerini de sen mi yapmıştın bakayım!..

Adnan VELİ

Koalisyon!

Alo!.. Alo!.. Burası, Akbaba Radyosu. Atmasyon, palavrasyon, matrakasyon, düfizyon yayın postaları!.. 128 metre kısa dalgadan Ankara, 821 metre uzun dalgadan İstanbul Radyosu.

Sevgili dinleyiciler, aziz okuyucular, programımıza hoş geldiniz!.. Bu haftadan itibaren - siyasetten ferâsete kadar her alanda - memleketimizin tanınmış sanatçıları, Akbaba mikrofonunda karşınıza çıkmaktan büyük bir haz duyacaklardır.

Stüdyomuzun mikrofonu, kürsü mikrofonlarında hızını alamıyan ünlü kişilere deşarj olmak imkânını sağlamakla kalmıyacak, onları bütün özellikleri ve güzellikleriyle teker teker tanımanızı da sağlıyacaktır.

Bu haftaki programımızın ilk solisti Başbakan yardımcısı ve sevimli halk türküleri okuyucusu Turhan Feyzioğlu!...

Genç sanatkârdan bir Kayseri mayası dinleyeceksiniz:

Koalisyon dedikleri güzelin
Çilek çilek allandığı zamandır,
Üç makastan kesilmiştir fistanı
Koltukların bollandığı zamandır

Y.T.P. nin allıkları yüzünde,
C.H.P. nin çalımı var özünde,
C.K.M.P. ninni söyler dizinde
Hükûmetin dillendiği zamandır.

Feyzioğlu söyler sözün doğrusu
Belli değil yolun düzü, eğrisi,
Siyaset denilen karın ağrısı
Midelerin ellendiği zamandır.

Programın ikinci solisti, eski Basın-Yayın Bakanı, eski gazeteci, eski dost, eski A.P. li Kâmuran Evliyaoğlu!..

Şimdi Evliyaoğlu'ndan saz ve darbukanın refakatiyle bir Orta Anadolu havası dinliyeceksiniz: (Türkü, sanatçı tarafından İsmet Paşaya adanmıştır).

Partiyi yüke koydun,
Ağzımı dike koydun,
Elleri vekil yaptın,
Boynumu büke koydun...

Uy beni beni, yâr beni beni,
Yaram derindedir sar beni beni!

Herkes benimlen inat,
Herşey bana müşkilât,
Beni bu hâle koyan
Başkan ile teşkilât...

Uy beni beni, yâr beni beni,
Makam koltuğuna sar beni beni,

Evliyaoğlu Kâmurandan sonra programımızın son solistini takdim ediyoruz. C.K.M.P sözcüsü Nurettin Ardıçoğlu'ndan eski lideri Osman Bölükbaşı'na ithafen bir Elâzığ hoyratı dinliyeceksiniz:

Bana sual sorma cevap müşküldür
Her sırrı ben sana açamam Osman.
Parti üyeleri leblebi değil,
Çıkarıp etrafa saçamam Osman!

Koltuk hasretiyle düşmem mihnete,
Ben burda memurum şimdi hizmete.
Üç beş ihraç için bin hezimete
Gözümü kapayıp geçemem Osman!..

Kavgadan çekilmem ödlek değilim,
Sanma ki yalnızım, ben tek değilim,
Her suda dolaşan ördek değilim,
Partiden partiye uçamam Osman!..

Tüzüğü, müzüğü önüme serme,
Madde madde sayıp bana gösterme,
Tahta kılıç çekip kaygılar verme,
Onları bırakıp kaçamam Osman!..

Ardıçoğlu der ki: yanlış anlama,
Eskimiş pabuçlar atıldı dama,
Her çeşit içkiden içerim ama,
Sunduğun kadehi içemem Osman!..

Sevgili okuyucular, aziz dinleyiciler!.. Bu haftaki konserimiz burada sona eriyor. Gelecek hafta tekrar buluşmak ümidiyle hoşça kalınız!..

30 Binler!

Tuhaf bir terim yapılmıya başladı. Artık insanları: avukatlar, doktorlar, profesörler, gazeteciler diye değil de rakamlarla anıyoruz: 14 lerden, 23 lerden, 147 lerden diye...

Havadis biraz eskimiş ama, biz yeni duyduk. Siz hiç duymamışsınızdır: Bir de «Otuz binler» den çıkmış!

Nedir mi bu 30 binlik?.. Onu siz bu kerre profesör olan Dr. İlhan Ulagay'a sorun... Belki söyler!..

KAHVECİNİN getirdiği çaydan daha bir yudum almamıştım. Yanımdaki arkadaş:

— Gelmiş, dedi. Gördün mü??

— Kimmiş o gelen... Sadece perdecisi, süflörü, birkaç tane figüranı ile gelipte, duvarlara koskocaman afişler asıp: «99 kişilik başkent tiyatrosu tam kadrosu ile şehrimizde» diye ilân eden meşhur (hisseli) tiyatrolardan biri mi?

— Öylesi değil.

— Peki kim? Randevu evlerinden emekli 3 kadın, 5 asker kaçağı genç, bir darbuka, bir davul, bir klarnet'in iştiraki ile çevrilmiş «Muazzam, en büyük, koskocaman» yerli filmlerden biri mi gelen?..

— Değil..

— Tamam, şimdi anladım. Paslı bir iğne, bir leğen dolusu BCG aşısı ile halkı veremden kurtaracak olan ekiplerden biri gelmiş olacak?

— Hayır....

— Amma da aptalım be. Seçimden evvel, caminin musalla taşının üzerine çıkıp ta: «Aha bu daşın üstünde yunulmadan, alayınızı sorgusuz, süelsiz, sırat köprüsünde cambazlık ettirmeden, cennetin içine gattıracaaz. Hökumatın emriylene hepinize dörder avrat daha virdireceeeez. Melmekettekiler yetmezse Emelikeden gız ithal ittireceeez» diyen sabık adaylardan biri geldi, desene...

Arkadaşım «O da değil» anlamında başını yukarıya kaldırdıktan sonra, beni daha fazla meraklandırmamak için konuştu nihayet:

— Meşhuuuur (Batan) gazetesi başyazarı Mehmet Mümin Çalman ilçemizde... Vallahi de burada, billâhi de burada. Gece geç vakit gelmiş. Otelci kafa koçanını kayderken işin farkına varmış. Emniyete, kaymakama haber uçurmuş. Tam vilâyet olmak üzere iken, gazete aksi bir şey yazar diye hepsi telâşta. **Kaymakam bile korkusundan bu sabah dairesine erkenden, saat 10 da geldi. Nufusçu bugün tam av havası iken, ava çıkmadı. Malmüdürü öğleye kadar kulüpte evrak imzalarken bugün dairesine seğirtti.** Sıtma savaş ekibi bile harekete geçti. Üç aydır bozuk olan DTT pompasını tenekeciye lehimlettirip, faryap ettiler. Gazetecinin yattığı otelde tam 585 sivrisinek öldürüldü. Odacının anlattığına göre, bu rakam sadece tamamen ölenlere ait. Yoksa dedi, ayağı kopan, hortumu sakatlanan, kanadı kırılanları da sayarsak, tam 1150...

Süpürge satıcısı Abdi gazeteciye dua ediyor. Belediye sokakları süpürtmek için 30 süpürge birden mübayaa etmiş. Parasının yarısını vermişler. Yarısını da esnafa ceza yazıp, öderiz, demişler. Yalnız, hele şu gazeteci gitsin bir... Heriflerin kulağı deliktir, belediye esnafa tazyik ediyor, diye 15 başyazı döşendi mi, dahiliye vekili belediyeyi feshetmek için kalkar, biz vilâyet olacağız derken, köy haline getirir, hepimizin canına okur, diyorlarmış..

Telefon etmek için Telgrafhaneye gittim, ne gezer. Memur:

— «Hat kapalı, efendim», dedi.

— «Yine tellere kırlangıçlar mı kondu da hat arızalandı?» diye sordum. Telefoncu:

— Bu sefer gazeteci kondu, dedi. Koskocaman başyazar. Sen telefonla konuşurken, bakarsın adam:

— Bana valiyi bağla. İç İşleri Bakanını ver. Ödemeli, basın, ihbar... deyiverir. Bunlar devre meşgul, falan anlamazlar. Müdür bey öyle dedi. Ankara'ya gitti mi... bir de bakarsın bizim telefon hattını çamaşır ipi gibi toplatıverir...

— Ehhhh, dedim. Trenin makinisti de bu işi haber aldı ise, tren bu gün olsun rötarsız gelir... Bizim ahbap, kahkahayı bastı:

— Tren gitmedi ki gelsin... Sabahleyin kaymakam, valiye, vali 8. ci işletme müdürüne, işletme müdürü de İstasyon şefine telefon etmiş:

— Bunlar gazeteci. Hükûmetler bile onlara lâf anlatamıyor. Bakarsın gitmeye kalkar. Otobüsle gitmezler. Basın kartı orada sökmez. Günde bir tren kalktığını, onun da gitmiş bulunduğunu nasıl söyleriz? Gazeteye 20 seri başyazı yazar. Efendim, bu ilçede tarihî binalar var. Lokomotiften çıkan bir kıvılcım, bu asırlık binaları kül edebilir. Tarihî Pompei şehri böyle bir şimendüfer kıvılcımına kurban gitmişti, der. Ondan sonra değil trenin yüzünü görmek, düdüğünün sesini bile duymaya hasret kalırsınız. Demiş.

Asıl garibi nedir, bilir misin? Sağlık merkezinin erzak müteahhitliği bende ya, Başhekim çağırtmış:

— Onbeş günlük erzakı bir günde vereceksin... Bu iş gazeteci gidinceye kadar devam edecek, dedi. Adı hastane ama, tek doktoru var. o da ancak paltosunu, şemsiyesini unutursa hastaneye uğrar. Özel muayenehanesinden vakit bulamaz ki... Başyazarın muvasalat haberini oraya da uçurmuşlar. Bir telâştır almış zavallıları. 20 yatak var, tek hasta yok. Doktor bulunmayınca hasta nasıl olsun. Kendiliğinden gelip yatacak değil ya. 20 işsiz bulmuşlar. Size günde 20 lira vereceğiz. İşiniz gücünüz yatmak. Gazeteci gidene kadar yatacaksınız. Yemek içmek te bedava. Hele gazeteci hastaneye girdi mi, yatağa pestil gibi serileceksiniz. Sen tüberkülözün 3. cü devresindesin. Kesik kesik öksüreceksin. Sen astımlısın. Göğsünü hırlatacaksın. Sen zatürre geçiriyorsun. Sen de tifolusun, diye rol dağıtır gibi hepsine hastalıklarını öğretmişler. Fişler dolmuş. Nabız, tansiyon grafikleri karyolaların başına asılmış. Hastaneden içeri girince beni bile gazeteci sanıp, yataklarına dağılıp, inlemeye, öksürmeye, aksırmaya, tıksırmaya başladılar. Lâfı fazla uzatmıyalım, nerede ise kapanacak....

— Komedinin son perdesi mi?

— Kahve kapanacak. Şu oturduğumuz kahve. Bak, işte, kahveci hazırlığa başladı bile. İlçe idare kurulu geceyarısı toplanmış. Kasabada 30 tane kahvehane var. Gazeteci yazacak hiç bir aksaklık bulamazsa, şu kahvehane işinden kuyruğumuzu tutar, demişler. Adam yazdı mı yazarmış ha... Öyle bir sütun, iki sütun, üç sütun değil... 15, 20 başmakale ile döşenirmiş. Birinci sayfadan başlar, devamı 2. de, devamı 3. de, devamı 4. de derken gazetelerin aşılmaz kalesi spor sayfasını bile zorlamaya başlarmış... Tahrirat kâtibi anlattı. (Miyan kökü) ne dair bir seri başyazıya başlamış. 32, ci tefrikada okuyucular bir yandan, mürettipler, müsahhihler öte yandan, gazete müvezzileri beri yandan, kese kâğıtçılar diğer taraftan yalvara yakara zorla yazıyı bitirtmişler.

Kahvehanelerin 27 sini kapatıyorlar. Üçü kalacak. Bu kadarı zarar vermezmiş. Medenî memleketlerde de bu kadarı bulunurmuş. Bu sabah otelin odabaşısı ile 30 tane eseri cedit kâğıdı aldırınca, kaykakamda şafak attı. Eyvah, demiş, yandık!.. Herif yazacak. Hem de öyle döşenecek ki, uzunluğu yanında pehlivan tefrikaları, cep kitapları kadar küçük kalacak.

Biz konuşurken eli çantalı, saçları kulaklarının üzerine düşmüş, üç günlük traşı, bol sulanmış çimen gibi yüzünden fışkırmış, orta boylu, orta yaşlı bir yabancı kahveden içeriye girdi. Arkadaşım kolumu çimdikledi:

— İşte başyazar... Tuuuu... bütün kahveciler, bu sersem gibi kapatma işini ağırdan aldıysa, ilçe mahvoldu. Dedi.

Ayağa kalkıp, masamıza buyur ettik. Çay söyledik, sigara verdik. Ezildik, büzüldük:

— Otuz iki tefrikalık başyazılardan bahsediyorduk. Lâfın üzerine geldiniz, dedim.

— Yazar, dedi, o namussuz yazar... Yazı işleri mdürü o yazılara yer kalsın diye, Arjantindeki ihtilâli radyo programının içine sıkıştırır. Başbakanın demecini bilmece karelerinin sözü olarak verir. Elizabeth Taylor'un beşinci defa evlenmesini bile kasaplık hayvan borsasının içine sokmuştur...

Arkadaşım lâfa karıştı:

— «Siz, Batan gazetesi başyazarı değil misiniz?» dedi.

— Ben (Yerebatan) gazetesine abone kaydetmek için geldim. Verin ellişer papel. Elli liraya bir senelik abone, bir apartman katı, bir otomobil, bir de kürdan veriyoruz.

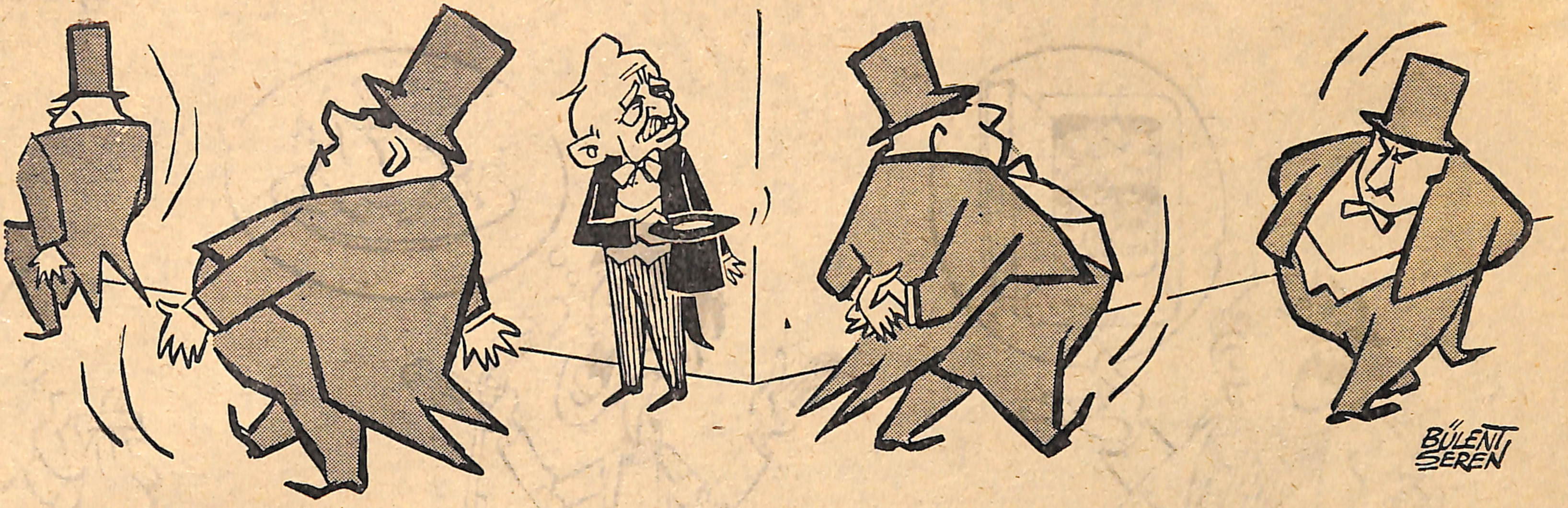
Kahveciye döndü:

— Hey kahveci, irisinden bir şeker daha. Sizin kazada yumurta yiyen ...

Milliyet Gazetesi 16 sayfalık yemek ilâvesi dağıttı!

— Ye Memet ye!...

İnönü — Allah rızası için biraz demokrasi'

Paşalar!

Bir AP'li bir CHP'nin «paşamız, paşamız» diye lâkırdı etmesinden sıkılmıştı:

— «Ne o kadar şişinip duruyorsunuz, bizim de paşamız var» diye tersledi. Kimlerin «paşası» yok ki?.. Felâket zaten burada..

Hikâye vallahi billâhi doğru. Politikacılar arasında konuşma artık bu seviyede...

Ne yazalım...

Aceleden yanlışı yazıyoruz:

İncelemeyip, doğruyu yazıyoruz:

— «Vay namussuz basın!..» oluyoruz...

Neyi yazacağımızı şaşırdık. Biliyor musunuz ne kadar hazin! En saydığımız kişiler bize düşman oluyorlar, sırf keyiflerine uymıyan bir haber verdik mi... «Bir milletvekilinin iki karısı var,» diye yazıyoruz. Gerçeğin gerçeği... (Allah ikisine de uzun ömür versin!...) «Ayıp değil mi, adama ne düşmanlığınız var ki böyle teşhir ediyorsunuz?..» oluyor.. Kimse iki karılı milletvekiline, «Yahu bu işi nasıl yaparsın?» demiyor... Bir ikinci milletvekilinin karısını karamsar çarşaflar içinde mi yakalayıp yazdık: «Elâlemin karısıyla neden uğraşıyorsunuz?» oluyor... Kimse çarşaflının efendisine, «sıyır kendini ve karını şu taassuptan» demeği akletmiyor...

En basit konular için böyle, ya basit olmıyanlara el sürmek, cürümlerin cürümü oluyor... Bu durumda fıkara basın, o meşhur «kutsal» görevini nasıl yapsın söyleyin bize!..

Unutulanlar!

Ali Yaman öldü, yoksa size hem anlatırdı Atatürkü, hem gösterirdi... Ali Yaman Atatürk'tenberi Söğütözünün, bekçisiydi... Ufak bir kulübede otururdu, ormanın eteğinde... Beyaz kaba kireçle sıvanmış bir kulübede... Onun yanında, gene beyaz kaba pürtüklü kireçle sıvanmış bir ikinci kulübe vardı... Ona gözü gibi bakardı Ali Yaman. Açmağa mecbur olduğu zaman, elinde kocaman bir anahtarı bir «tehdit» gibi tutardı... Atatürk'ün dinlenme eviydi burası... Cep kadar küçüktü. Köy odası kadar süssüzdü. Yalnızlık kadar rahattı...

Gürültüsünden, patırtısından, isteklisinden, kösteklisinden, dalkavuğundan, dostundan, düşmanından bıktığı anlarda burada barınırmış birkaç saat Atatürk... Başkente uğrayıp, yahut başkentli olup, kaç kişi görmüştür bu kulübecağızı?..

Gene çiflikte, ufak bir lokanta... Adı «Direksiyon»... Ciğer diye, bir pamuk bir köpük, bir buse sunuyorlar tabağın üzerinde insana... İmtiyazlı müşterilere tahin helvası renginde çiniden bardaklarla kara bira sunuyorlar... Bu bardaklarda Atatürk içmiş... İki tane var sadece... Bira fabrikasının kuruluşunda yapılmış bardaklar ve en ufak şeylerde hatasız olamadığımız için Bira yerine Rira fabrikası yazıyor üstünde... Bir gün bir müşteri, bu bardaklardan birini sinesine kapatmış ve kaçırmış tâ Samsunlara kadar... Direksiyonun sahibi İstanbulluoğlu tâ Samsunlara kadar peşine düşmüş Atatürk yâdigârının...

Biz istediğimiz kadar «Atatürk ilkeleri» deyip duralım... Onları muhafaza eden, hatıralı köşe bucaklarda, böyle Ali Yamanlardır, böyle İstanbulluoğullarıdır, böyle Ahmed'cikler, Mehmedciklerdir. Siz parasız pulsuz bir çini bardağın peşine düşer misiniz?.. O düşmüş.... Tarihi canlandıran neler kayboldu da hükûmetler bile peşine düşmedi... Yoook, unuttu bile!

Medeni kanun:

Mecliste 2 hanımlı 40 a yakın milletvekili varmış!..

Kaynağından başlıyor herşey... Biz de... İhlâl de... Çiğneme de, herşey herşey!..

Islâh ta ordan başlamalı: Çiğnemekle!.. Artık hangi metotla olacaksa!...

Eski dünya...

Geri geldi... Bu gün Mevhibe İnönü'nün evi gene «zeki» hanımlarla dolup boşalmıyor... 12 sene önce de böyleydi... Arada on senelik bir ıssızlık oldu. O kadar!

Ziyaretler, telefonlar, yakında hediyeler de başlar... Amma bunca tartışmasından sonra kimse kimseden bir ekmek kırıntısı kabul etmez artık gibime geliyor. Paşanın hanımı son derece nâzik. Kimseye «yahu seneler senesi nerelerdeydiniz?» demiyor... Hal hatır soruyor, çay ikram ediyyor, yarım saat süren telefon hücumlarına cevap veriyor...

Son telefon hücumu galiba bir paşanın hanımından geliyordu. Oğlundan bahsediyordu hanım.. Mevhibe hanımefendiye uzun uzadıya Amerika'da olan oğluna nasıl buradan bir gelin yolladığını, gelinin Amerika'ya gittiğinde hemen nasıl «ikileştiğini» anlatıyordu ballandıra ballandıra... Bir yazılmamış protokol da vardır... Bir başvekilin hanımına çay saatinde bu kadar mesut olaylardan bu kadar teferruatla bahsedilmez... Belki misafiri vardır diye düşünülür, düşünmek itiyat tansa!..

Bütün bunları nereden mi biliyorum? Akbabalar anlattı. Ah, anlattıklarının hepsini bu Akbabaların, yazabilsem!..

Vıııız!

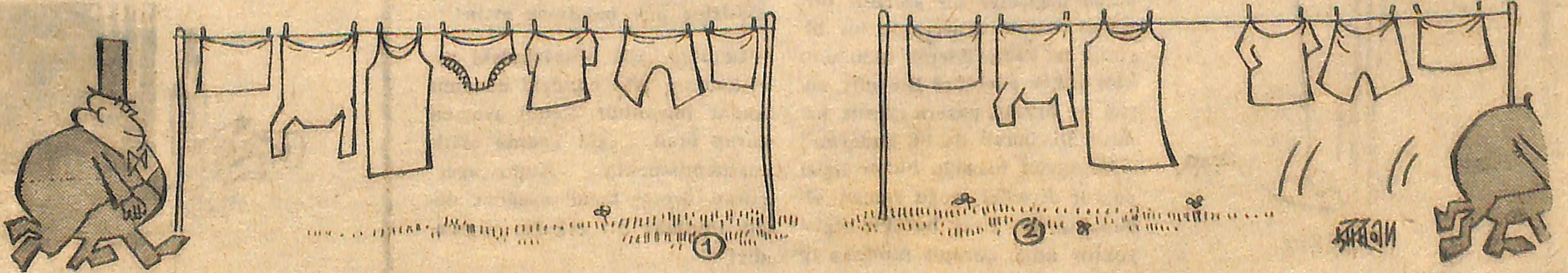
Jet uçaklarının yeni ismi: Kaynana zırıltısı..

Bence... aştı!..

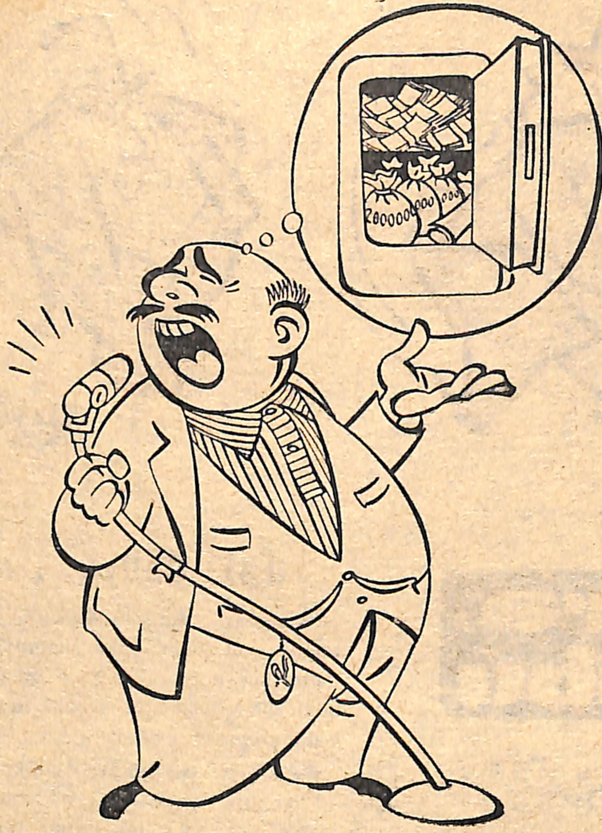
Olur'a «Vızzzz»... Olmaza «Vızzz»... Bana «Vızzz», sana «Vızzz»... Vız geliyor artık, vız...

Nimet ARZIK

Bir AP li Senatör Meclise kadın külotu getirdi.. «Gazeteler»

Aman bayanlar külotlarınıza sahip olun!..

— Her yer karanlık

YA

İnönü güzel yazar ve güzel konuşur. A
Gazetelerde yine böyle bir sözünü okudu
— Türkiye, C.H.P. — A.P. koalisyonunda
Düşünüyorum şimdi: Avrupa ile aramız
mı?.. Demek şu birinci koalisyon yeni seçin
Fransa, Almanya, İtalya, yüz yıl gerimizde k
Aaaah, ah!.. Şu Avrupalıların ya gerisin
hizaya gelmek nasip olmuyor!

Kadın AKSESUARI

Çorap!

KADIN, çorabı niçin giyer? Soğuğa karşı korunmak içinse, neden kalın değil? Bacaklarını erkek gözünden gizlemek içinse neden böyle horoz derisinden ince?.. Demek her ikisi de değil, olsa olsa bacakları daha çekici, daha biçimli, daha iç gıcıklayıcı göstermek için...

Hele yaz geldi mi çorap geleneği büsbütün altüst olur.

Güneşin beleşten giydirdiği koyu ten tengi çorabı, en lüks markalara tercih etmeyen kadın hemen yok gibidir. Ama siz kadına sorarsanız yazın çorapsız dolaşmayı, sırf bir bütçe meselesi olarak ileri sürecektir. Bu, iddia da, her zaman olduğu gibi, kadının düşündüğü ile söylediği arasındaki çelişmeden ileri geçemez. Eğer kadın güneşte yanmış ayakların bakılamıyacak kadar çirkin olduğunu bilse idi çorap masrafından mı çekinecekti!

Çorap parası, kadının yaşayışında değişmez bir «birim» dir. Beyaz kadın ticaretinde bu birimin ne kadar önemli olduğunu kim inkâr edebilir? Bir çift çorap on liradır, pazara çıkmış kadının ilk ücreti de bu kadardır!

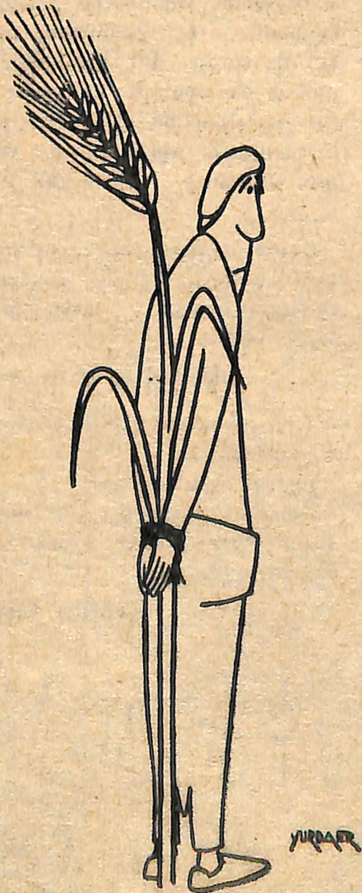
Namusun bacakla hiçbir ilgisi yoktur diyenler, çoğu zaman aldanabilirler. Evet bacakla ilgisi yoktur ama, çorapla mutlaka ilgisi vardır. Ayda on çift çorap giymek zorunda olan savruk bir kadın için bu problem biraz daha düşündürücü olabilir. Bu gerçeği bilen kadın düşkünleri, çorabı yem olarak kullanmakta haklıdırlar.

Bununla beraber ilerlemiş dostluklarda çorap en anlamlı bir hediyedir. Çünkü bir çift bacak, aşk tapınağının iki sağlam sütunu olduğuna göre hediye edilen bir çift çorap da dostluğun sağlam temellere oturduğunu göstermiş olmaz mı?

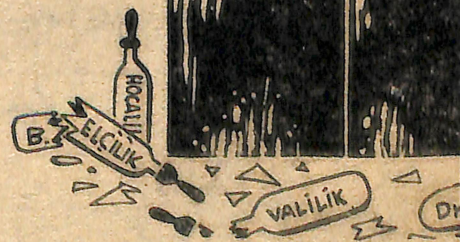
Kadın çorabın rengine önem verir gibi görünürse de, onun önem verdiği, kendi bacaklarının rengidir. Çorap, bu natürel rengi bir büyü buğusu içinde belirtmek, parlatmak göze görünür hale getirmek, açıkçası dikkati çekmek için bir vasıtadır!

Kadın etekleri, çorabın belli başlı düşmanlarından biridir. Etekler kısaldığı zaman çorap, mesele olmaktan çıkar, ancak yeniliği ile eskiliği üzerinde durulur. Etekler uzadı mı, çoraplara gün doğdu demektir: Açığına, koyusuna, dikişlisine, dikişsizine pek bakılmaz artık!

Çorabın aile bütçesindeki yeri kadının aile içindeki durumu kadar önemlidir. Kendi ayağına çorap ören eski kadına artık rastlanmamakta... Kadın eğer çorap örerse kendi ayağına değil, mutlaka bir erkeğin başınadır!

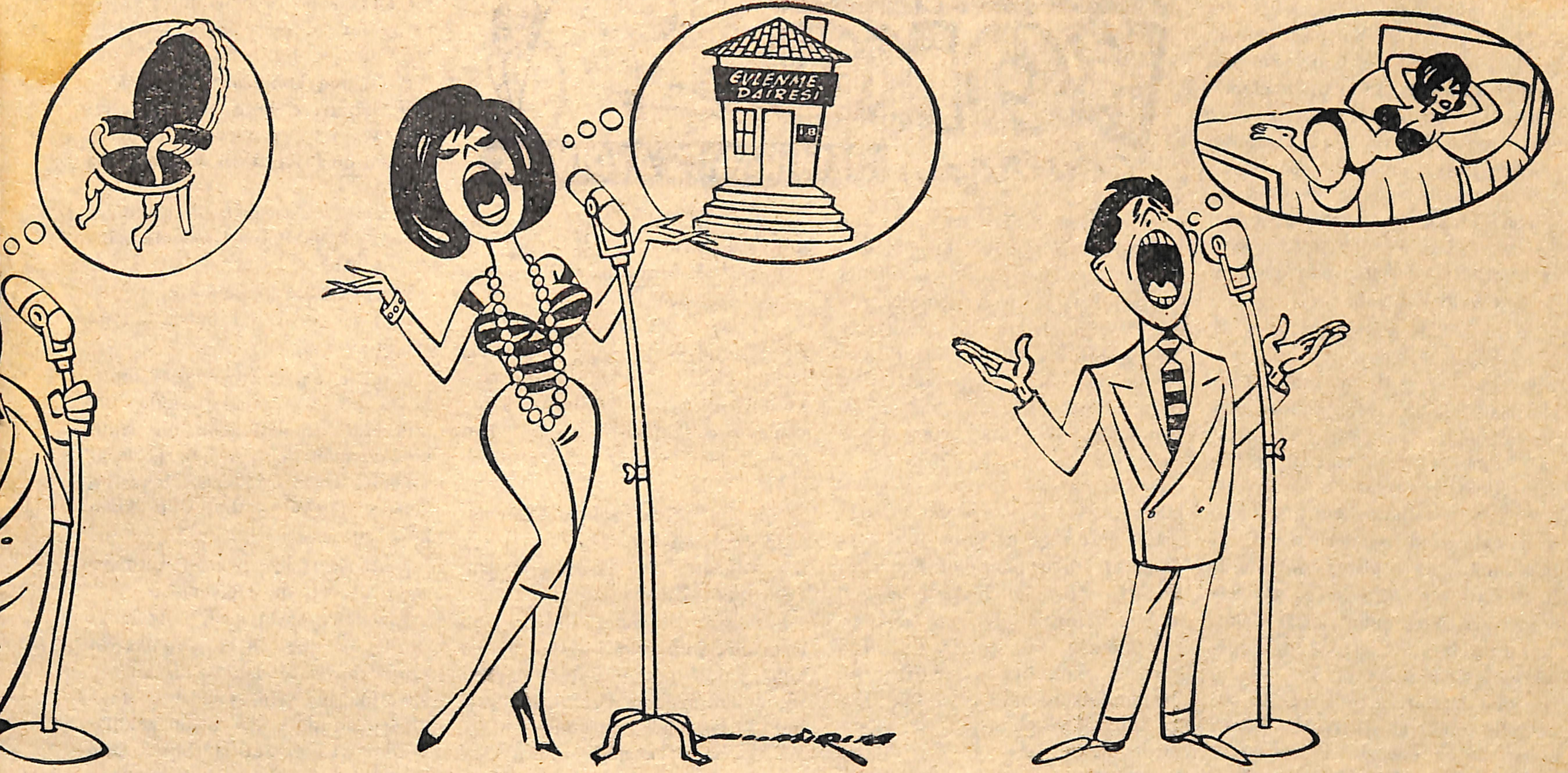

YAZISIZ

F. K. G. — Bu hepsi

yurttan sesler:

pür nûr o mevki!..

Ş!

, güzel başka şeydir, doğru başka şey....
:
lli yıl ileri gitti, demiş.
en çok kaç yıllık bir fark var?.. Yüz yıl
re kadar dört yıl sürseymiş... ohhooooo!...
cakmış!
kalıyoruz, ya ilerisinde... Bir türlü bir

en tatlıya benziyor!

ŞEYTAN diyor ki

Sıkıla, sıkıla!

Kahvede tavla oynıyan insanlara sorunuz:

— Ne yapıyorsunuz. diye.

— Vakit geçiriyoruz, diyeceklerdir.

Bir tatil günü eğlencesinin muhasebesi:

— Zamanın nasıl geçtiğini anlıyamadık, yekûnunda özetlenmişse; eğlence muvaffak olmuş, herkes canı gönülden eğlenmiş demektir.

Yanında kendimizi ve kendimizde saatleri unuttuğumuz kimseleri severiz.

Pencereden dışarıya bir hüznün gölgesi içinde dikilen gözler, iki parmak arasında inip kalkan sigaradan şehvetle bir kaç nefes ve zamanın boşluğunu boş olarak yaşamanın işkencesinde bir fısıltı:

— Canım sıkılıyor.

İnsanoğlunun en büyük dramı dakikadan dakikaya eskiyişini ve bitişini istediği şekilde değerlendiremediği ve renklendiremediği şüphesidir.

Sinemaya koşanlar, stadyom kapılarını dolduranlar, karlı dağlara tırmananlar, bir kitabın sayfaları arasına kapananlar, kendi düşüncelerinin dalgasında zaman şuurundan kurtulmak istiyenlerdir.

Hepimiz yetmiş seksen yıllık ömür fırsatını Mahmutpaşa çarşısı vitrinleri gibi tıka basa doldurma yarışı peşindeyiz. Her:

— Canım sıkılıyor, itirafı bu yarıştaki beceriksizliğin azabından başka bir şey değildir.

Hafızamız mücerret zamanı kaydedemez. Zamanın içine koyduğumuz şahsî davranışları, şahsî hareketleri kaydeder. Yaşanırken hareketli geçtiği için bize çok kısa gelen zaman, hatıra olduğu vakit, bize çok uzun ve dolgun görünür. Tam tersine yaşanırken, içinde hiç bir hareket olmadığı için bize uzun ve geçmiyormuş gibi gelen zaman, geçmişe intikal edince hafızamızda bir kelimeyle dahi yer tutamaz.

Bir yıllık bir aşk macerasını düşünün. Bir ömür anlatabiliriz bunu... Her anının ayrı bir izi kalmıştır içimizde..

Ama bomboş ve hareketsiz, meselâ bir hapishanede yaşanmış yılları uzun uzun nasıl anlatabiliriz? Anlatılacak hiç bir şey olmamıştır ki...

Asıl ceza budur işte... Zamanı istediğin gibi dolduramama, istediğin gibi yaşıyamama cezası...

Bazan bu ceza toplumun anlayışsızlığından gelir. İlkel toplumlar zamanı değerlendirmesini bilmezler. Bu inceliğe erişmiş kişileri de kendi ataletleri ve katılıkları içinde can sıkıntısına mahkûm ederler.

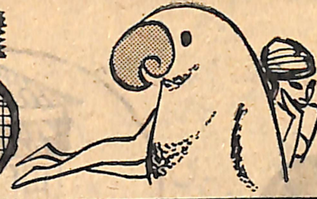
Ve insanın canı sıkılır sıkılır. Ne yanında kendisini unutabileceği bir kimse bulabilir, ne zamanın nasıl geçtiğini anlıyamıyacak bir eğlence... Ve sonunda bazısı ya bir kadehin, ya bir tavlanın başına çöker.

— Ne yapıyorsun, diyenlere:

— Vakit geçiriyorum, der.

YAZISIZ

«Sfenks» in en gözde ve el üstünde tutulan yaratığı Koko idi.. Eski Koloni valilerinden biri ekzotik diyarlardan getirdiği bu nadir kuşu, vaktiyle Toulouse - Lautrec'in en sevdiği süje'lerinden olan madama hediye etmişti. Aradan geçen uzun yıllardan sonra, vali ve Toulouse Lautrec başka diyarlara göçüp gitmişler, madame iyice yaşlanmış, «kızlar» birkaç kere değişmiş fakat Koko, yeşil ve kırmızı tüyleri, sapsarı gözleriyle ve kocaman gagasıyla hep ayni kalmıştı...

Bu zevk kâşanesinde geçirdiği 80 yıl boyunca papağan o kadar çeşitli insan ve o kadar çeşitli olay görmüştü ki, bu tecrübeler onu son derece bilgiç ve talâkatlı bir yaratık haline getirmiş ve hafif genizden çıkan acaip sesiyle söyleyiverdiği isabetli laflarla hem madamın, hem kızların ve müşterilerin daimî hayranlıklarını toplamasını bilmişti. Buraya tamamen başka gayelerle gelenler, önce onun tüneği önünde durup biraz çene çalmadan edemezlerdi. Kızlar bütün kalp sırlarını ona açarlar, rakiplerini, ilk önce gelip ona çekiştirirlerdi. Bazan alaycı, bazan edepsiz, bazen teselli edici, bazen ise ithamkâr bir sözle, Koko, hiç birini cevapsız bırakmazdı. Bu cevapların tam bu kâşanede konuşulan cinsten bir dil ile ifade edildiğini ve âdeta Koko'nun tüyleri gibi rengârenk olduklarını eklemeğe bilmem lüzum var mı?

Bu arada çok hayalperest olan kızlardan biri, Koko'nun yeni bir vasfını keşfetti. Kuş gaipten haber veriyordu. İstikbaline ait bir müddet önce sorduğu bir soruya verdiği acaip cevap, aynen doğru çıkmamış mıydı?.. O günden sonra Koko, her hâdisede kehanetine baş vurulan bir ermiş haline geliverdi ve hayatta ciddiye alacak şeyleri pek az olan bu kadınlar için âdeta mukaddes bir varlık olup çıktı. Keza madamın da Koko'ya olan itimadı sonsuzdu, bir elbise satın alacağı zaman dahi papağanın fikrini sorar, hangi rengin kendine şans getireceğini bilmek isterdi. Kızlar artık her gün yüzlerce defa baktıkları «iskambil falını» dahi bir yana bırakmışlar, onun yerine Koko'nun önünde kuyruğa giriyorlardı.

Böylece yıllar boyunca «Sfenks»in değişen sermayelerine patronları nazarında Koko âdeta bir tâbu, mukaddes bir eşya hüviyetini muhafaza etmişti.

Fakat heyhat! Bir kere yanıldı ve bu kendisine de «Sfenks» e de çok pahalıya mal oldu. Harpten sonra her şeyde yapılmağa başlanan inkılâp denemeleri «Sfenks» e kadar uzandı ve bu ve bunun gibi yerler kapatılarak zavallı kızlar kaldırımlara, evin eşyaları ise mezata döküldü.

Bu, küçük burjuva şehrinin kibar aileleri arasında âdeta bir yarışa ve muharebeye yol açan muazzam bir mezat oldu. Sfenks» in süslü, nadir eşyaları kapışıldı. Fakat en büyük mücadele, şöhreti şehre yayılan Koko üzerine koptu. Biri kont diğeri dük filân gibi küflü bazı ünvanlara sahip iki ailenin kâhyası karşı karşıya kalmışlardı. En sonunda bu Omerik kavgayı 80 lik papağana Madam La Kontes Perrin du Prion namına 136.500 frank ödeyen M. Biaise kazandı ve ganimetini yüklenip hanımına getirdi.

Derhal tüneği, salonun en güzel köşesine yerleştirilen Koko, bir haftadan beri etrafını saran eski eşya ve pazar kokusundan çok farklı bir atmosfere girdiğini hissetti ve inat la kapalı tuttuğu gri göz kapaklarını kaldırıp sarı gözleri ile etrafı iyice inceledi. Burası kuyruklu bir piyano, luikenz parlak takımlar, kris tal avizeler ve pufla yastıklarla dolu şahane bir yerdi. İyice ısıtılmıştı ve Koko'nun hassas burnu etrafı dolduran havada kadınca kokuların mevcudiyetini hissetmekte gecikmemişti.

Bir hafta kapalı tuttuğu gözleri ile beraber gagasını da ilk defa olarak tekrar açtı ve kendi kendine mırıldandı:

— Oh, oh! Evi bu sefer iyi döşemişler doğrusu!

Sfenks'teki uzun ikameti sırasında, patron değişmeleri ile döşemede de bazı yenilikler yapıldığını görmeğe alışmıştı, ama bu derecesi ilk defa olarak vuku buluyordu. Zavallı papağancık bütün ömrü boyunca yaşadığından farklı bir âlem mevcut olabileceğini nerden bilebilirdi?

Tam bu sırada salonun kapısını açan hizmetçi kız:

— Madam, diye bağırdı, madam kuşu getirmişler!

Kendisine yabancı olmayan bu «madam» kelimesine Koko derhal kulak kabarttı, kapıda siyah dar bir rop içinde madam Perrin du Prion bütün haşmetiyle arzıendam etmişti. Yüzüklerle dolu elini kaldırıp Koko'yu okşadı ve:

— Umarım burada fena lâflar söyleyip canımızı sıkmazsın! dedi.

Koko madamı iyice gözden geçirdikten sonra, kendi kendine fakat işitilebilecek bir sesle:

— Yanılmamışım, dedi, patron değişmiş!

Ve sarı gözlerini yeniden yumdu, iyice yaşlanan kuşcağız âdeta insanî bir içgüdü ile eski memurların yeni müdürlere karşı duydukları korkuya benzer bir hisse kapılmıştı.

Papağanın konuşma tarzından epey şaşıran ve kuşa esaslı bir terbiye vermek gerektiğini düşünen Madam du Prion, Fam dö şambr'ına seslendi:

— Julie, papağan benimle konuştu; çabuk buraya gel bakalım sana ne diyecek?

Kızcağız koşarak geldi ve:

— Koko dedi; iyi kahvaltı ettin mi bu sabah?

Şimdiye kadar yaşadığı muhitte böyle ahmakça sorulara alışmamış olmasına rağmen, yeni bir kadın sesi duyduğu için «Koko» gözlerini araladı. Beyaz prostelâsı, beresi ve elbisesiyle acaip kılıklı bir kızcağızdı bu:

— Al işte; diye bağırdı, sermayelerin kıyafeti de değişmiş!...

Papağanın gayet sarih söylediği bu cümle üzerine hayret çığlıklarını zaptedemiyen Madam ve hizmetçinin gürültülerine evin, yaşları 17 ile 24 arası olan dört kızı koşup geldiler. Bunlar en açık sarıdan, koyu kumrala giden renklerde pembe beyaz, körpe, güzel kızlardı. Hemen papağanın etrafını aldılar. En aptalı:

— Güzel Koko! diye bir çığlık attı.

— Bana bir şeyler söyle cici papağan! diye diğeri bir kelâmda bulundu. Kızlardan biri ise:

— Bana, dedi; bu kuşun gaipten haber verdiğini söylediler.

O zaman sonuncu kız:

— Canım Koko, dedi, müstakbel nişanlımın ismini söyleyiver bana, haydi....

Gözlerini iyice açan ve etrafında cıvıldaşan kızları iyice tetkik eden Koko, neticeden memnun kaldı: «doğrusu çok genç ve taze kızlar bulmuşlar» diye düşündü. Ama tecrübeleri ile kızlara komplimanın hiç yaramadığını defalarca görmüştü:

— Madam, kızları yeniliyorsunuz, diye bağırdı, bir tane de esmer neden bulmadınız? Bunların hepsi ayni renk...

Papağanın bu acaip lâflarına neşli çığlıklar atan kızlar, onunla tatlı bir hasbihale girişmişlerdi ki, Mösyö du Prion işinden eve döndüğü işitildi. Hemen kapıya koşan Madam dö Prion, kocasına seslendi:

— Sevgilim, çabuk salona gel, sana bir sürprizim var!.

Bu gürültülü sürprizin ne olduğunu iyice merak eden Mösyö dö Prion, salona girince Koko ile gaga gagaya geldi.

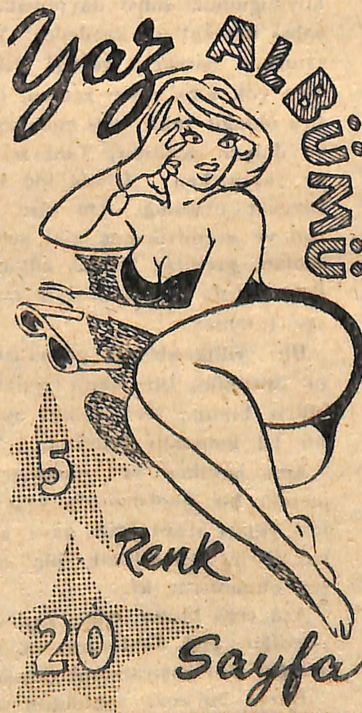
Papağan, diğer cinsten ilk olarak cemaatlerine katılan bu yeni şahsı sevgi dolu bakışlarla süzdükten sonra, sevinçle haykırdı:

— Neyse çok şükür! En iyi müşterimiz değişmemiş; madam buna çok memnun olacak....

Fakat zavallı Koko'nun yanlış çıkan ilk kehaneti de bu olmuştu.

AKBABA ALBÜM İLÂVESİ

5 Renk — 20 sayfa

※ Akbaba, sevgili okuyucuları için 20 sayfalık, 5 renkli bir Karikatür albümü hazırlıyor.

※ Bu albümde en sevdiğiniz karikatüristlerimizin Plâj ve yaz karikatürleri toplanacaktır.

※ Bu 20 sayfalık ilâveli sayı her zamanki tirajımızdan bir misli fazla basılacaktır.

※ Bu ilâve para ile satılmıyacak ve sevgili Akbaba okurlarına bedava hediye edilecektir.

İlâveli sayı 26 Temmuz Perşembe

MİLLETLER GÜLÜYOR

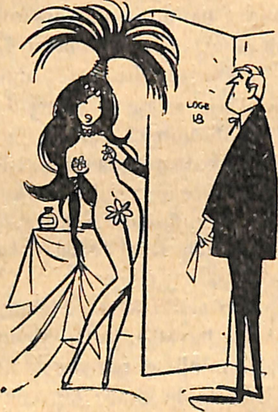
Kilo kaybı

Karısını tatil için sayfiyeye göndermişti. Aradan dört hafta geçtikten sonra aldığı bir mektupta kadıncağız şöyle yazıyordu:

«Burası fevkalâde bir yer; dört hafta içinde, yarı kilomu kaybettim. Biraz daha kalabilir miyim?»

Kocası derhal cevap yazdı:

«Elbette karıcığım, dört hafta daha kal!»

— Biraz dışarı çıkar mısınız?.. Soyunacağım!..

Kravat!

Kocası için bir hediye seçemiyordu; tezgâhtar yardım etmek istedi:

— Bir kravat alsanız...

Kadın itiraz etti:

— Olmaz; kocamın sakalı var!

Elize sarayı!

Bir köylü, bazı şikâyetlerini bildirmek için Elize Sarayına gelir. Fakat müracaat edeceği odayı şaşırdığı için, yanlışlıkla nazırların toplandığı odaya girer; dışarı da çıkamaz ve bir sandalyeye ilişir. O sırada gayet mühim bazı siyasî şeylerden bahseden General de Gaulle:

— Siz ne dersiniz? der. Bu vaziyette yapılacak en doğru hareket. bu değil midir?

— Valla.. ben.. bilmem ki...

— Çok haklısınız! Hem bu suretle bize cephe almalarını şimdiden önlemiş oluruz.. Değil mi?

— Ah! Fakat...

— Ne güzel söylediniz! Karar verilmiştir arkadaşlar.

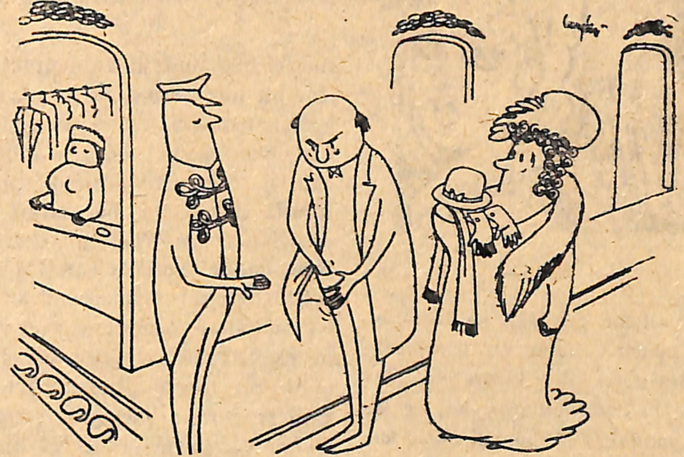
General de Gaulle ayağa kalkar kâğıtlarını toplar ve dışarı çıkarken köylünün elini sıkarak:

— Tebrik ederim der; şimdiye kadarki kabine toplantılarımızda yaptığınız en güzel konuşma bugünkü idi!..

ESKİMO MAHKEMESİ

Eskimo müddeiumumisi parmağını suçlunun yüzüne doğru uzatarak sordu:

— Söyleyin bakayım 8 Kasımda başlayıp 16 Martta biten gece nerede idiniz?

YAZISIZ!

Soğukkanlılık

Evlerinde yakalanan hırsızı arkadaşına anlatıyordu. Kadın bir ara sordu:

— Nasıl kocan hırsızı gördüğü zaman soğukkanlı mıydı?

Beriki cevap verdi:

— Soğukkanlı da söz mü? Tir tir titriyordu...

Olmaz ki...

Eve döndüğü zaman karısını birisiyle öpüşürken yakaladığını anlatıyordu. Arkadaşı:

— Pekâlâ, dedi; neden herifi vurmadın?

Beriki itiraz etti:

— Birader her hafta bir adam öldürecek değiliz ya!..

Sakal merakı!

Büro direktörü ekşi bir yüzle memurlarından birinin yanına yaklaştı ve:

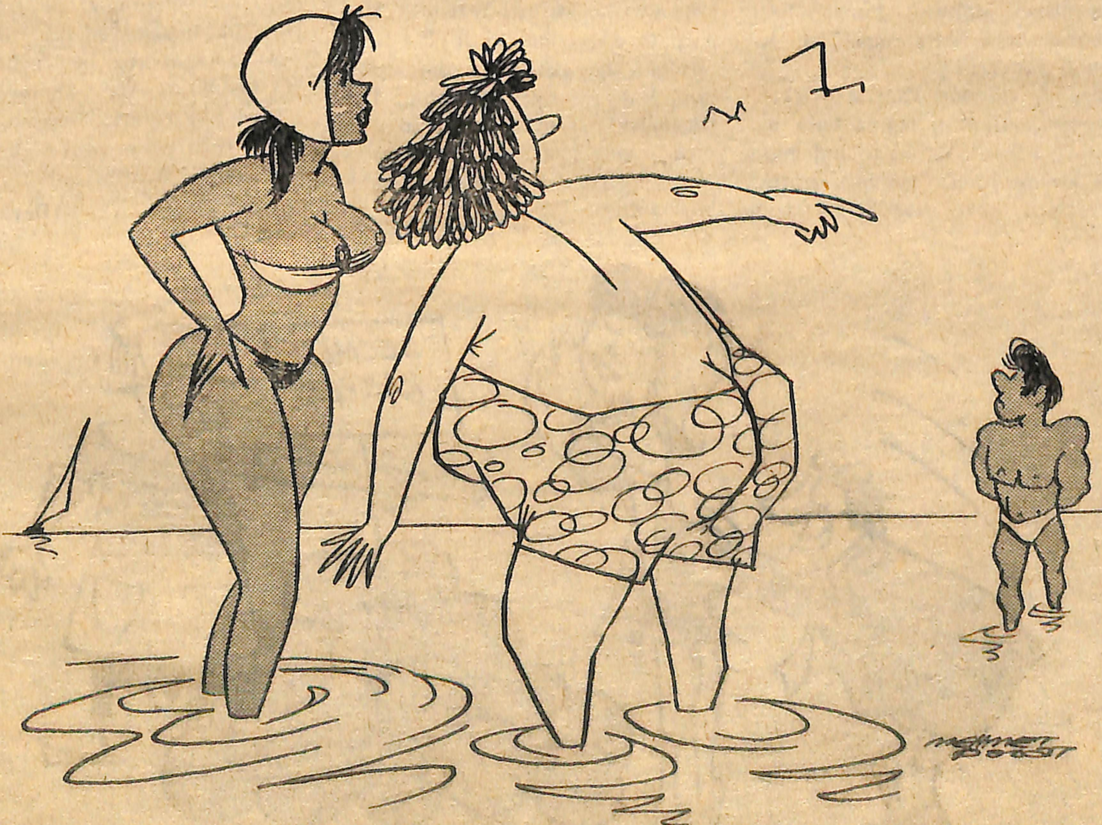
— Benimle birlikte temelli çalışmak istiyorsanız dedi; hem işinizde dikkatli olmalısınız, hem de görünüşünüze itina etmelisiniz. Meselâ: bugün traş olmamışsınız!

Genç memur:

— Müdür bey, dedi; sakal bırakmak istiyorum da...

Direktör lâfı kesti:

— Bu sizin bileceğiniz iş, hoşunuza gidiyorsa uzatın, ama iş saatleri haricinde...

— Aslan gibi genç... Haydi «Boğuluyorum!» diye bağır da seni kurtarsın ...
— Yok anne yok, züğürtün biri... O kendisini kurtaracak adam arıyor!..

AKBABA Kültür Yarışması

Bu kış seyrettiğiniz piyes ve filmlerde en çok hangi sanatçıyı beğendiniz?

KUPON:4 AKTÖR

Kuponsuz cevaplar yarışmaya giremez.

PEMBE MAŞLAHLI HANIM

Sermet Muhtar Alus

— 26 —

— O «ilvan dobraki, kalpak pösteki» tavırlıyı bana mı öğreteceksin? Beyimin kılık kıyafetine adamakıllı bak da öyle peşkeş çek.. Manakyandaki ölü benizli aktörden farkı varsa arap olayım... Gırtlak veremi midir nedir, çehresinde damla kan yok; goşeli gibi boyun, hütta gibi karın, yerden yapma boy... Allah yapısı diye haydi bunları geçelim amma züğürtlüğü neyleyim? Uçan kuşa borcu olduğu, dünyayı kafese koyduğu elâlemin ağzında... O düldül koşulu çakaralmaz faytonuna mı güvenip güzellere göz atıyor?

Ayşe hanım, yarım saatten fazla söylendi durdu, Ülfet beye attı tuttu.

Zaten sinirleri ayakta imiş. Hüsrev paşaların konağına varıncaya kadar yokuşlar tırmanmış, bayırlar aşmış, bir de konağa gelsin baksın ki, bahçıvandan maada kimsecikler yok. Bu sene yazlığa çıkmışlar, Boyacıköyündeki yeni yalıya taşınmışlar.

Beş dakika soluk almadan, gerisin geriye okadar yolu tekrar yürümüş, Beşiktaşa indiği vakit az kaldı yere yıkılıverecekmiş.

İkilik cezveyi sürüp hepsini içti. Ağzına bir avuç karbonat ta attıktan sonra nefes almıştı.

Gözünü gözüme dikmiş, (dile benden ne dilersin?) diye bıyık altından gülüyor?

Muhakkak, memnun olacağım bir havadisi var.

İki parmağının arasına cigarayı sıkıştırmış, boyuna: (dile benden ne dilersin?) diyor, bir türlü alt tarafını getirmiyor. Mütemadiyen tafsilâtta:

Beşiktaş tramvayına atlayıp Karaköye gelmiş. Hararetten baygın halde poğaçacıya kendini atmış... Yirmi para fazla verip bardağı kendi eliyle yıkamış... Tam suyu dudağına götüreceği esnada, dükkânın önünde, saray arabasından farksız, doru kadanalar koşulu, lâstik tekerlekli bir fayton...

Kanarya nihayet baklayı çıkardı:

Arabanın içindeki doktor Ali Mehmet bey değil mi imiş?..

— Ekstra ekstra bir paket ver diye tütüncüye seslenirken, bardak Ayşe hanımın elinde kalmış... Kanarya diyor ki:

— Tepeden tırnağa nezzareye çektim. O bildiğimiz doktor gitmiş, yerine bir lort gelmiş. Arkasında gıcır gıcır, mum gibi elbise, kolunda altın saplı baston, ağzında kehribar ağızlık... Sigaraları koymak için bir tabaka çıkardı ki, her tarafı pırıl pırıl mücevher. Yakasındaki boyunbağı iğnesini mezada ver, 100 lirayı cebe koy; kol düğmelerindeki inciler nohuttan farksız; ayağındaki böcek kabuğu iskarpini sokağa at, öpüp beş liraya alsınlar... İşte duvara yazıyorum, dediğim çıkmazsa alnımı karışlayın; Herif ya bir mirasa kondu, yahut Mabeyne veya büyüklerden birine çattı.

(Seni görmedi mi, âşinalık etmedi mi?) diye soruyorum, (kan tere batmışım, toz toprağa bulanmışım, hiç kendimi gösterir miyim? Dükkânın içine sıvışmaz mıyım?) diyor.

Bu büyük tebeddülün sebebine akıl erdiremedim.

Doktora bu derece miras bırakacak zengin bir akrabası olup olmadığını bilmiyorum, hiç te zannetmiyorum. Mabeyine ve büyüklere çatmak hususunu hatıra bile getirmem. Benim bildiğim Ali Mehmet bey, bu cihetlere yanaşacak kimselerden değildir.

Kayınpederinin serveti dersem onun hiç imkânı yok. Ali bey, karı parasına tenezzül edecek kadar alçaldı mı?

Şu noktaya karar verdik:

Yarın, Kanarya erkenden İstanbula inecek, doktoru tanıyan bazı ahbaplara meseleyi soracak, işin içyüzünü anlıyacak.

Biz, bu cihetleri kararlaştırırken, Agavni ayaklarının ucuna basa basa odaya girdi. Parmağı dudağının üstünde, usulcacık bir zarf uzattı. Ebuzarif beyin kokulu zarflarından biri.

İçinde şunlar yazılı:

«Ankarip iadei afiyetinizi ve kerem ve inayetinizi bekliyorum.

Muntazırı iltifatınız bir bendei naçiz»

Agavni, Abdülgaffar ağaya: (Hanımlar evde yok!) dememiş mi?

Kanaryanın gene tutarağı tutmuştu. Bir eliyle kalbini bastırıyor, öteki eliyle dizlerini yumrukluyordu:

— Gördün mü olanları şimdi?... Buna bilmem ne yemenin arapçası demezler mi?.. Taze başını kaldıramıyor, yatak döşek yatıyor dedik, sen evde yoklar diyorsun... Bu ne perhiz, bu ne lâhana turşusu? Şimdi ister misin arabın babaları tutsun, bir daha yüzümüze bakmasın, adımızı anmasın!.. Ne zaman olsa dediğime geleceksiniz. Ötekilerden benim hiç ümidim yok; Tunus gediğimiz, sağmal ineğimiz bu herif... İnsan böylesini kuşkulandırır mı?.. Karsta pişirip etini yiyecek değiliz a...

İsabet ki bu hengâmeler arasında enişte yoktu. Kimbilir gene nereye gitti?.. Herhalde Topaca...

16 Mayıs

Doktor hakkında, enişteye hiç bir şey açmadık. Zaten o da yanımıza yaklaşmıyor, Topaca söylediklerim için aklınca kafa tutuyor. İstediği kadar kazsın, darılırsa darı yesin.

Kanarya, erken erken hazırlandı. Kapının önünde, bir talika bulup arabacıyı üç kuruşa razı etti, Haydarpaşa iskelesine çektirdi.

Bugün de akşama kadar evdeydim. Bahçeye bile çıkmadım. Eski peçemdeki sıçan dişlerini söktüm; yeni peçemin kenarındaki zürafayı bitirdim; mavi başörtüme muşabak başladım.

Ayşe hanım, yorgun argın geldi; kendini mindere attı; hemen çatkısını başına çattı.

Bugün baş vurmadığı yer kalmamış; nereye uğradıysa hepsi sanki duvar kesilmiş.

Doktor Ali Mehmet beye dair tek havadis yok.

Zavallı hatun kimlere gitmemiş?

Mektupçu beylere mi, telgraf müdürünün baldızına mı, saraylı Çeşminaz hanıma mı, Çarşamba tekkesinin ortanca hanıma mı?..

Doktorun alışveriş ettiği mağazaları bile sıralamış. Çarşıda tülbentçi Muhiddin efendiden başlıyarak, Sultanhamamında Ahmet Farukî beye, Bahçekapısında iki kapılı eczaneye, Eminönünde Kâni beye, köprübaşında fesçi Nasibe birer birer sormuş.

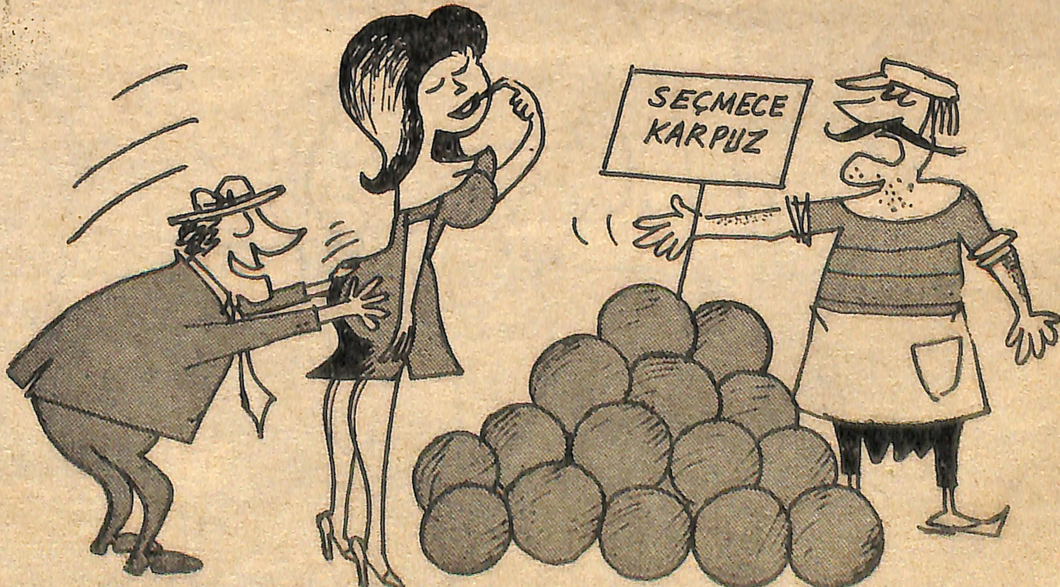
Hep sanki ağız birliği etmişler. Değil havadis, Ali Mehmet beyin yüzünü bile gören yok; adını duyan: (Bu isimde kimse tanımıyoruz!) deyip başını çeviriyor.

Kanarya, başında çatkı, (beynim sancıdan deliniyor; mercimek kadar lâden bulup şakağıma koysam şıppadak gözümü açacağım) diye minderde oğunurken, (tu budala karılar!) diye bir çığlık kopardı.

— Ayol bize olmuş olanlar, diyordu. Hep alık olup çıkmışız da haberimiz yok. Tahkike, mahkike, kulağı ters taraftan göstermeğe ne lüzum var?.. Bu adam doktor değil mi, eski ahbabımız da değil mi? Hastalık bahane ederek niçin buraya çağırmıyoruz, işin içyüzünü niçin kendi ağzından kapmıyoruz?

Gözlerini bererte bererte, dudaklarını ısıra ısıra, çapkın bir gülüşle devam ediyordu:

(Devamı var)

— Heeey... Karpuzlar bu tarafta!...

bir çalgıcının seyahati

çizen: BÜLENT SEREN

NASILSINIZ MATMAZEL BERTA? YARIN ŞATODA DÜĞÜN MÜ VAR? KİMİN DÜĞÜNÜ ACABA?

HA, EVET MÖSYÖ ALFRED, ŞEY...

BERTA! BURAYA GEL...

MÜSAADENİZLE MÖSYÖ ALFRED, MÖSYÖ ÇAĞIRIYOR, GİDEYİM!

HAY AKSİ ŞEYTAN... TAM SIRASINDA ÇAĞIRDI MÖSYÖ, ŞU BERTA'YI.

İSTER MİSİN, YARIN SABAH MÖSYÖ BENİ DE ÇAĞIRIP "OĞLUM MÖSYÖ ALFRED, SİZ MİKAELLA'NIN KOCASI OLACAKSINIZ" DEYİVERSİN... HA?..

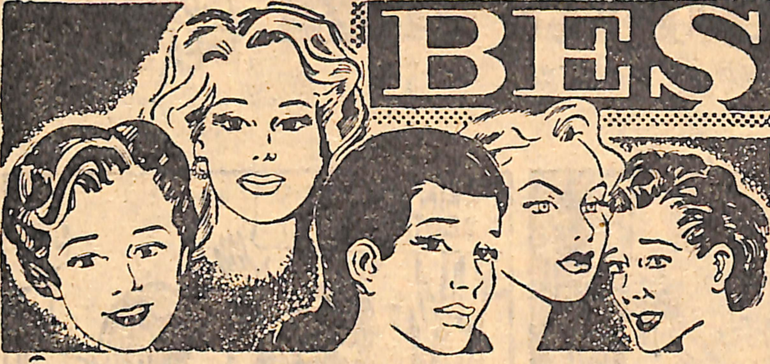
O ZAMAN NE CEVAP VERMELİYİM ACABA? "TEŞEKKÜR EDERİM EFENDİM" Mİ, YOKSA "BENİ MİNNETTAR BIRAKTINIZ. BU LÜTFUNUZA TEŞEKKÜRDEN CİDDEN ACİZİM" Mİ DESEM?

AKŞAMA DOĞRU BERTA, TEKRAR GÖRÜNÜR...

MATMAZEL SİZİ İSTİYOR...

HAYIRDIR İNŞALLAH, BİRŞEYLER OLUYOR GALİBA...

DEVAMI VAR

BEŞ Genç Kız

Yazan: RONA JAFFE
Çeviren: GÖNÜL SUVEREN

Oğlan şimdi onunla evleniyor tabii.»

Kocası Dr. Bender, yüzünde müstehzi bir tebessümle başını kaldırdı. «Eğer söylediğin gibi kız kendi kendine hamile kalmasını becermişse, onunla tanışmak isterim. Tıbbi bir mucize bu. Hakkında güzel bir makale yazabilirim.

Mrs. Bender, «Sen benim ne demek istediğimi anlıyorsun» dedi. «O kızlar erkekleri avlamasını biliyorlar. Ahlâksızlar... İsteseler dikkatli davranamazlar mı?» Etrafına bakındı. «April'ciğim, etini yemiyorsun. Halbuki fena olmamış. Hardal ister misin?»

April, «Hayır, teşekkür ederim,» diye cevap verdi.

— «Dün akşamki et de nefisti, yazık ki, sen yetişemedin.»

April, güç duyulur bir sesle cevap verdi. «Buna ben de çok üzüldüm,»

Mrs. Bender neşeyle sözlerine devam etti. «Evet... Kız şimdi iki aylık hamileymiş...»

Caroline hemen annesinin sözünü kesti: «Anne yakında yeni bir kitap çıkarıyoruz... Sen muhakkak çok beğeneceksin... Gelecek sefere eve gelirken senin için de bir tane çalar getiririm.»

Mrs. Bender, «A, bu çok iyi olur» diye cevap verdi. «Sen de nasıl olsa on gün sonra düğüne geleceksin Zavallı çocukla, muzaffer gelini görürsün.» Başını salladı. «İnsan böyle hâdiselerin olduğunu biliyor tabii. Fakat bu tanıdığı birinin başına gelince hayretten dona kalıyor. Yazık... Çocuğun istikbali de o kadar parlak ki... Kadını artık bir daha başından atamaz.»

Caroline müstehziyane, «İzam ediyorsun anne,» dedi. Sonra April'e dönerek güldü. «Annemin sinirlenmesi neden biliyor musun? Çocuğun benimle evlenmesini istiyordu.»

Annesi, «Aman Caroline!» diye haykırdı.

Oda April'in etrafında fırıl fırıl dönmekteydi. Tabağına baktı. Eti kestiği yerden kan sızıyordu. Midesi bulandı. Ağlamamak için de kendisini güç tutuyordu.

Mrs. Bender içini çekti. «Bu sıkıcı bahsi değiştirelim. Neyse tanıdıklarımız arasında öyle kızlar yok,» April'e muhabbetle gülümsedi. «Yavrucuğum tevekkeli o kadar zayıfsın, hiç bir şey yemiyorsun sen. Caroline de öyle. Neredeyse açlıktan öleceksiniz.»

April, «Hiç de fena olmazdı,» diye düşündü. Sonra Mrs. Bender'e tebessüm etmeğe uğraşarak, bir şeyler yemeğe, kadının o hissiz, neşeli sesini duymamağa çalıştı. Bir taraftan da kendi kendine, «Böyle sözler bütün hayatı boyunca bana bu şekilde mi tesir edecek acaba?» diye soruyordu.

★

15

GREGG

Kışın sonları New York'daki aktörler için hakikaten sıkıcı olur. Piyeslerin çoğu oynanmağa başlamış, yakında açılacakların rol bölümü de evvelden yapılmıştır. Yaz tiyatrolarının açılmasına daha aylar vardır. Bu yüzden ekserisi radyo ve televizyonda iş ararlar. Gregg Adams'ın şansı oldukça iyiydi o sene. Bir iki rol bulabilmişti, bunlar sayesinde halkın nazarı dikkatini çekmemişti ama, hiç olmazsa diğer arkadaşlarının yaptığı gibi karnını doyurmak için garson veya memur olarak çalışmak mecburiyetinde kalmamıştı. Televizyondaki reklamlara çıkıyordu. Sabahları radyoda oynanan iki seri piyeste de küçük birer rolü vardı. Bunlardan aldığı paralarla kirayı ve bir hayli olan telefon hesabını ödiyebiliyordu. Yemeğe fazla aldırmadığı, David Walter Savage da haftada dört beş defa kendisini lokantaya götürdüğü için, hayatından memnundu genç kız. Gündüzleri ya artist acentalarını dolaşır veya uyurdu. Yalnız olduğu gecelerde ise tiyatroların bulunduğu yerdeki Downey's barına ve Maxie's e gider, arkadaşları ile kahve içerken gözleriyle de etrafta daima david Wilder Savage'i araştırırdı.

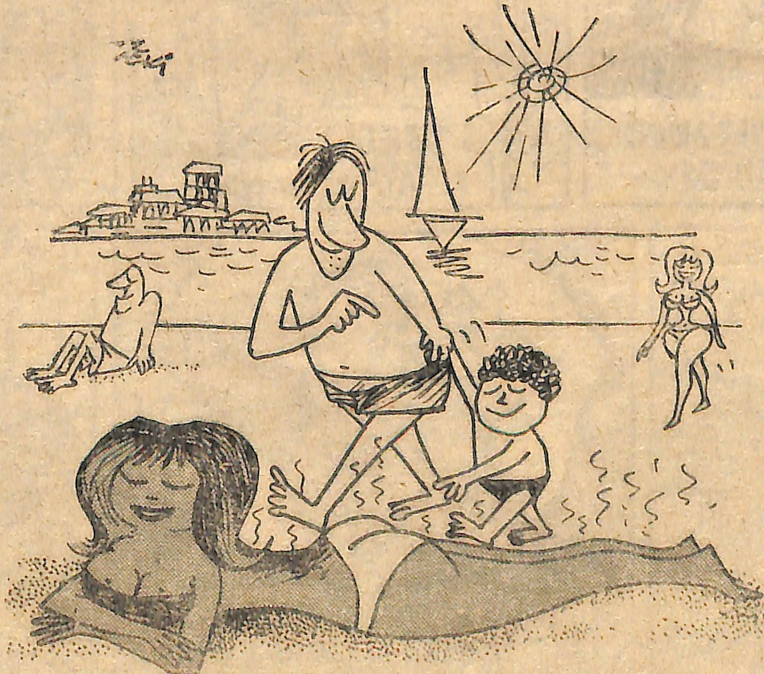
Bazan genç adam da arkadaşları ile oraya gelirdi. Onu görür görmez Gregg'in kalbi çarpmağa başlar ve genç kız bin güçlükle nefes alırdı. Yanındaki aktörlerin lâfını sanki uykuya dalmışcasına işitmez olur, David'in kendisini görmesi için kalkıp, onun bulunduğu bölmenin önünden geçerdi. O zaman genç adam hem şaşırır ve hem memnun kalır, Gregg'i masaya davet ederdi. David Wilder Savage bu «karşılaşmaların» evvelden plânlandığını bilmiyordu tabii. Veya şüphelense bile belli etmiyordu.

Gregg artık onu uzun zamandanberi tanıyordu fakat genç adamı hâlâ anlıyamamıştı. David'in onu sevdiğinden emindi. Fakat münasebetlerinde öyle bir noktaya gelmişlerdi ki... Genç kız ıstırap çekiyordu. Halbuki David hayatından memnun görünmekteydi. Onun için den geçenleri anlamak için ne yapabilirdi Gregg? Genç kız bir Çin atalar sözünü hatırlıyordu: «Bir arkadaşı kazanmak altı sene sürer, kaybetmekse altı dakika...» Belki bu söz biraz mübalâğalıydı. Fakat neden hiç kimse, hatta son derece de akıllı olan Çinliler bile dost bir âşığı çılgın bir âşık haline sokmanın yollarını göstermemişlerdi? Her ay hamile olmadığını anlayınca, şükreder, sonra da birdenbire üzülüverirdi. Ancak çok mühim bir şey David'in harekete geçmesine sebep olacak, belki o zaman genç adam Gregg'siz yaşıyamıyacağını anlıyacaktı. Fakat Gregg herkesin başının çaresine bakması lâzım geldiğini biliyor, hamile kalmamağa da çalışıyordu. Bu yüzden için için kaynayıp titriyor, fakat münasebetlerinin ahengini de bozmuyordu.

Nihayet David Wilder Savage'in mutfağı için perde dikmeğe başlamıştı. Dikiş dikmesini bilmez, sökülmüş eteklerini iğneyle tuttururdu. Buna rağmen o pahalı kumaşı dikkatle bastırmaktaydı. Halbuki o perdeye verdigi parayla birkaç hafta her yere taksiyle de gidebilirdi. Son zamanlarda kim mutfak perdesi dikiyordu? Herkes gidip bunları hazır alıvermekteydi. Fakat Gregg bu hareketine sembolik bir mâna veriyordu. Belki bu sayede David'in etrafını saran o görülmez, buzdan duvar da çatlayıverecek ve genç adam onunla evlenecekti. Gregg perdeleri, David Wilder Savage'in piyesi başka bir şehirde oynanmağa başlamadan evvel, bir Mart günü bitirdi. Fakat genç adamın endişeden kurtulmasını, yani piyesin açılmasını beklemeğe karar verdi. Ne güzel bir süpriz olacaktı bu. David ona Boston'a gelmesini de teklif etti. Maamafih işinin çokluğundan onunla fazla meşgul olmağa vakit bulamıyacağını da söyledi. Gregg hemen bavuluna en şık kokteyl elbisesini, son dakikalarda yapılacak provaları ön sırada seyrederken giymek için yünlü pantalon koydu. En alta perdeleri yerleştirmeği de unutmamıştı. Bunlara baktıkça kendisini David'le evlenmiş gibi hissediyordu. Kendi apartmanı karmakarışıktı, fakat David için her türlü ev işi görmeğe de hazırdı. Bu gülünçtü tabii. Fakat Gregg kendi apartmanını sevmiyordu ki. Orası elbiselerini değiştirdiği, telefon ettiği ve uyuduğu bir yerdi, işte o kadar.

Boston'a soğuk, mağmum bir günde vardılar. Gregg şehri o vakte kadar görmemişti, bayağı sukutu hayale uğradı. Piyes oynandıktan sonra, tenkitler korkunçtu. Baş roldeki arktrisi tebrik edecekleri yerde, kadına o kadar istırap çektiği için, acımaktaydılar. Bu makaleler o kadar inanılmıyacak gibiydi ki, Gregg piyesin, pridüktörün ve artistlerin ismini görmeseydi, kritiklerin tamamiyle başka bir eserden bahsettikleri zehabına kapılacaktı. Maamafih genç kız kendi kendine piyesi hiç bir zaman beğenmediğini, fakat zaman zaman «Ben anlamıyorum, David Wilder Savage seçtiğine göre, eserin muhakkak bir kıymeti var,» diye düşündüğünü de itiraf ediyordu. Gordon McKay'ın piyesi hariç, bu David'in ilk muvaffakiyetsizliğiydi. Gregg New York'daki arkadaşlarının neler söyliyeceğini düşünüyor, ve daha onları görmeden kendilerinden nefret ediyordu.

(Devamı var)

— Aman dokunma yavrum, cız!..

KOMİSER OSMAN

TURHAN SELÇUK

SUÇLU KİM? ④

ZAPTİYE NAZIRI BİR İŞ İÇİN KOMİSER OSMANI EVİNE ÇAĞIRMIŞTIR

TEŞKİLÂTTA RÜŞVET, HIRSIZLIK ALDI YÜRÜDÜ... İŞİ DÜŞENLER RÜŞVETSİZ EVRAK ÇIKARAMADIKLARINDAN ŞİKÂYET EDERLER. MEMURLARI TOPYEKÛN İTHAM ETMEK DE DOĞRU DEĞİL...

SUÇLULARI BULUP ÇIKARMAK GEREK. BU VAZİFEYİ SİZE VERMEĞİ DÜŞÜNDÜM. KOMİSERLİĞİ TERK, KÂTİPLİĞE BAŞLAMIŞ GÖRÜNÜRSÜNÜZ.

ETRAFI İNANDIRABİLMEK İÇİN ÖNCE BİR RAPOR LÂZIM... MASA BAŞINDA HAFİF BİR İŞ TAVSİYE EDEN BİR RAPOR.

ORASI KOLAY OSMAN BEY. EH, ARTIK MUVAFFAKİYET İÇİN İÇEBİLİRİZ!

İKİ GÜN SONRA OSMAN ZAPTİYE NEZARETİNE GİDER. HERŞEY HAZIRDIR...

NAZIR BEYLE DÜN GÖRÜŞTÜK. BUYRUNUZ OTURUNUZ OSMAN BEY! BİRAZ SONRA SİZİ DAİRENİZE GÖTÜRÜRÜM.

TEŞEKKÜR EDERİM HALİT REFİK BEY.

AZ SONRA HALİT REFİK BEY OSMANI ZAPTİYE NEZARETİ MEMURLARINA TAKDİM EDER.

YENİ ARKADAŞIMIZ OSMAN BEY. BUNDAN SONRA BERABER ÇALIŞACAĞIZ.

ÇOK LÂF, AZ İŞ!

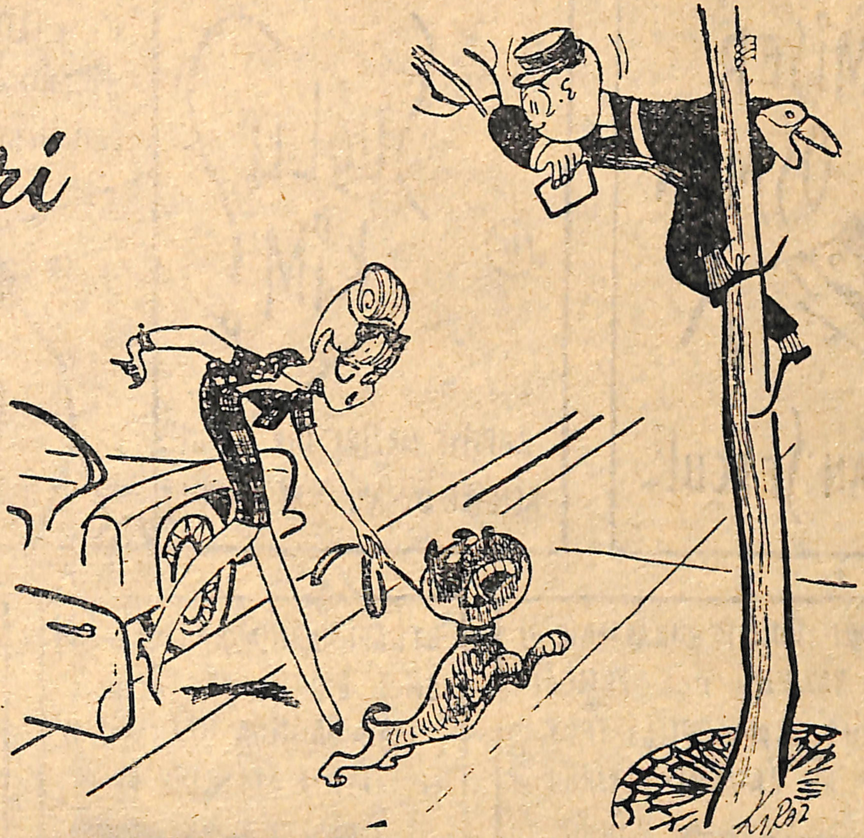
DEVLET MALI DENİZ, YEMİYEN DOMUZ

DEVAMI VAR

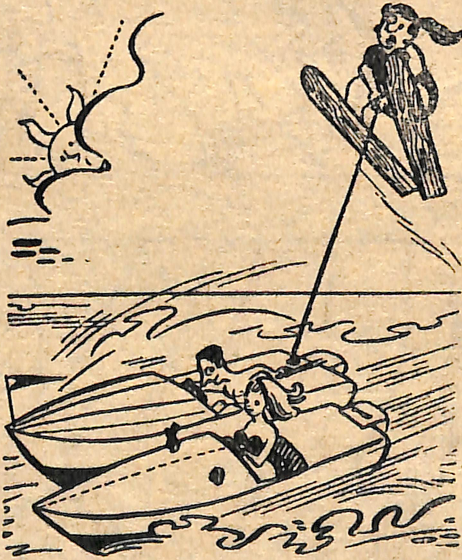
Dünya Karikatürleri

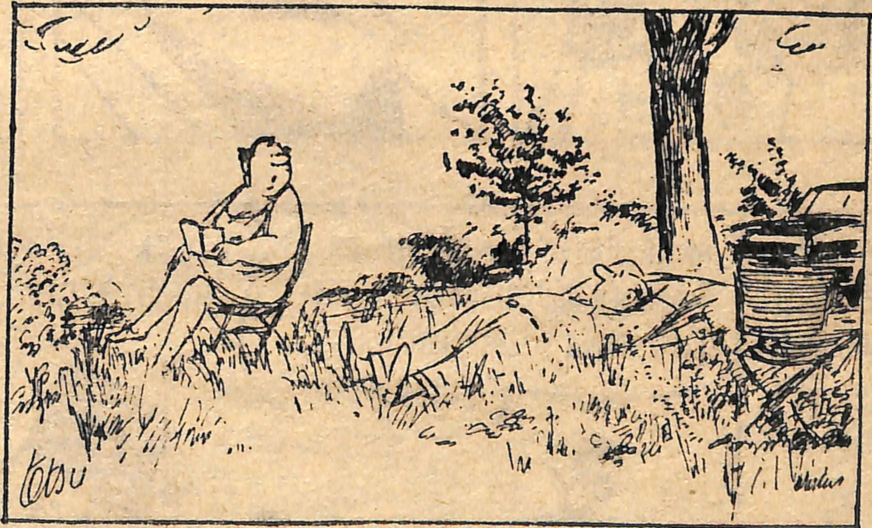
—SENİN ADIN MARİ Mİ?.. BAK, BİZ DAHA EVVEL TANIŞMIŞTIK SENİNLE!

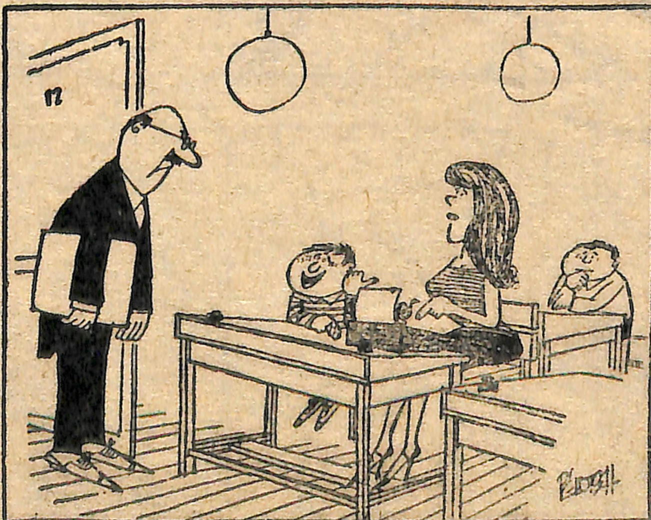
—TARZAN!.. TARZAN!.. USLU DUR, MEMUR BEY ŞAKADAN CEZA YAZDI!..

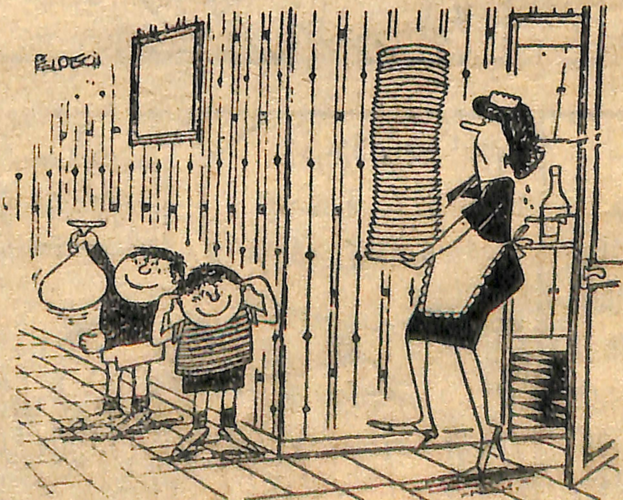
YAZISIZ

—EVDE UYURSUN, KIRDA UYURSUN, KUZUM DAİREDE NE YAPARSIN SEN?..

—TAKDİM EDERİM BAY ÖĞRETMEN: MATMAZEL SUZİ... PARMAĞIM İYİ OLUNCAYA KADAR VAZİFELERİMİ YAZACAK!..

YAZISIZ

PARASIZ

Karikatür Albümü

20 Sahifa, 5 renk

Akbaba

Sevgili okuyucularına takdim edecektir.

26

Temmuz Perşembe

Ayrıca para ile satılmaz.

AK. 109

Yusuf Ziya Ortaç'ın bütün şiirleri:

BİNNAZ

Bu kitaba Ortaç'ın Binnaz isimli 3 perdelik manzum trajedisi de ilâve edilmiştir.

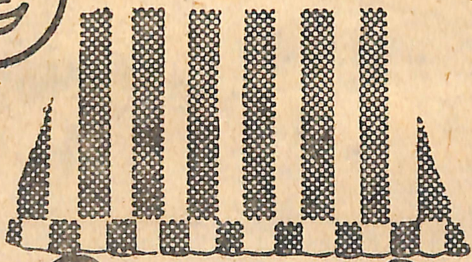
Fiatı 5 Lira

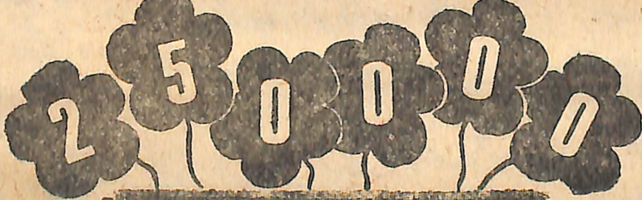
Ödemeli gönderilir.

AK. 110

YAZ ÇEKİLİSİNDE

KÜLTÜR YAYIN 9

LİRA TUTARINDA

PARA İKRAMİYELERİ

TÜRK TİCARET BANKASI

HESAPLARINDA EN AZ 200 LİRASI BULUNANLAR

VADELİ HER 50 LİRAYA VADESİZ HER 100 LİRAYA BİR KURA NUMARASI ALIRLAR

Reklâmcılık - 2694 - 111

Taşıyalım mı? Kara biberim.

92

PİYALE

Adı.. Ağız Tadı...

İlancılık - 5142 - 112

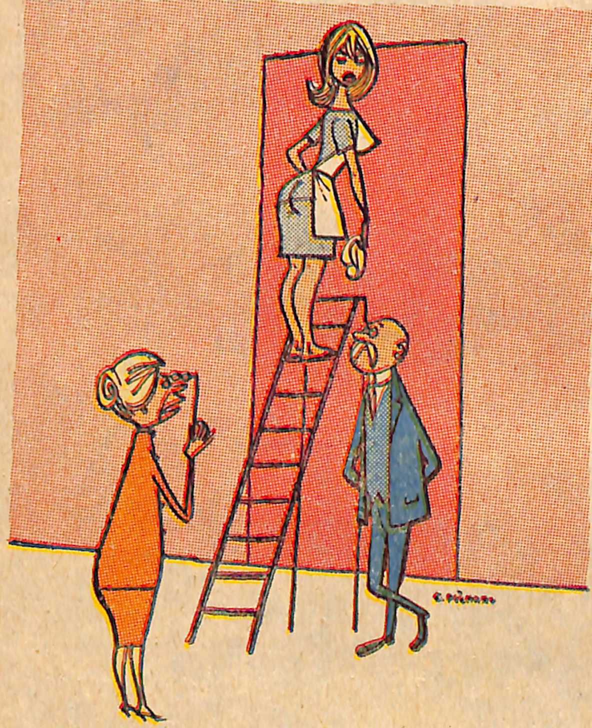
Akbaba

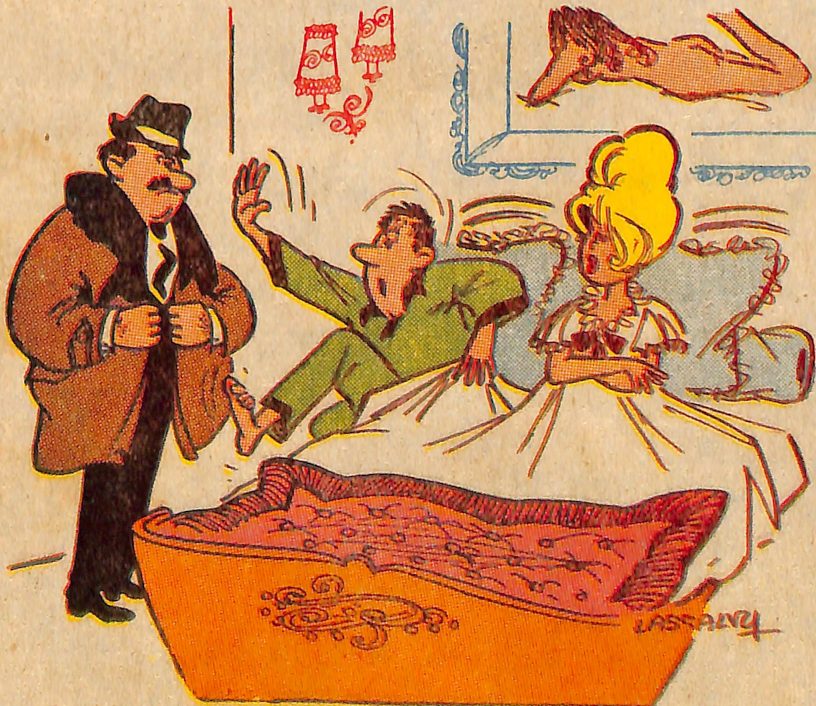
-EĞER HAVA ÇOK SICAK OLMA-
SAYDI BENİ BU KADAR SOY-
MANIZA MÜSAADE ETMEZDİM!

-DÜNYANIN KAÇ HARİKASI VARDIR ?
-BENİM ŞİMDİ GÖRDÜĞÜME GÖRE : İKİ !

-KARICIĞIM BU KIZCAĞIZI ÇOK
SEVDİĞİNİ BİLİRİM. AMA ZAVAL-
LININ EN LÜZUMLU İÇ ÇAMAŞI-
RI BİLE YOK!

-SAKİN OLUNUZ MÖSYÖ, ŞANSINIZ VAR-
MIŞ, DAHA ÖPÜŞMEDİK BİLE!..

-ALÇAK!.. BENİ EN İYİ DOSTUMLA ALDA-
TIYORSUN HA?..
-BEN NE BİLEYİM?.. DAHA ÖNCE TANIŞ-
TIRMADIN Kİ!..